

ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΕΠΙΘΕΡΗΣΙΣ

ΔΙ' ΟΛΟΥΣ

ΤΟΥΣ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Πρόοδος μετά φρονήσεως
Εφαρμογή μετά μαθήσεως

Θεοὶ ἄνευ πράξεως εἶνε τι κενόν
Ποῦεῖς ἄνευ θεωρίας εἶνε τι τυφλόν.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΑΡΙΣΤ. Θ. ΜΟΥΡΑΤΟΓΛΟΥΣ ΓΕΩΠΟΝΟΣ

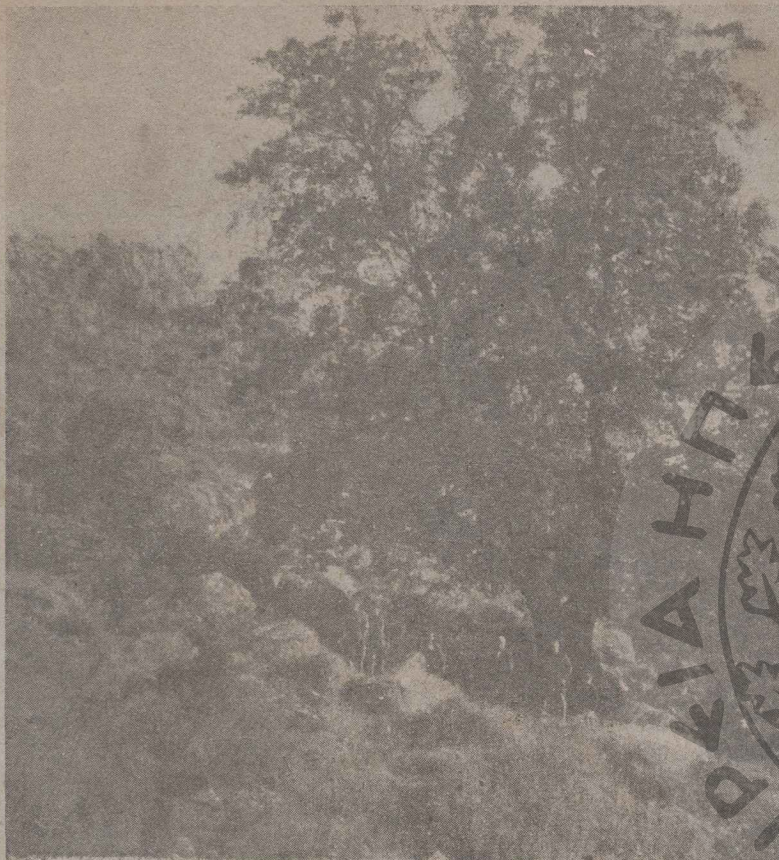
ΕΤΟΣ ΙΖ^{ΟΝ} ΑΡΙΘ. 182

15 ΙΟΥΝΙΟΥ 1927

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γεωργική παραγωγή καὶ χημικὰ λιπάσματα.—Παθήσεις φυτῶν: Ἡ Βαμβακίσις τῆς ἐλαίας.—Σιτάρκεια-Διδάγματα ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν.—Ἡ βιομηχανικὴ ἀνάπτυξις τῆς Ἰταλίας.—Γεωργικὴ πρόοδος καὶ στρατός.—Κτηνοτροφικὰ—Μάχη τῆς ἐλαίας.—Χημικὰ λιπάσματα ἐν Κερκύρᾳ.—Ἐλατοκράμβη—Ἀλ. Γεωργακοπούλου.—Κυαναμίδη.—Διόρθωσις λάθους. Ἐπίκαιρα: Ζιζάνια, Συμπλήρωσις κόπρου, Λιπάσπατοκάπηλοι.—Ἀλληλογραφία

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΟΠΕΙΑ

Θέσις Μονοσκαιφίδης.

ΘΕΣΙΣ ΜΟΝΟΣΚΑΦΙΔΗ (Χανίων—Κρήτης)

Ο ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

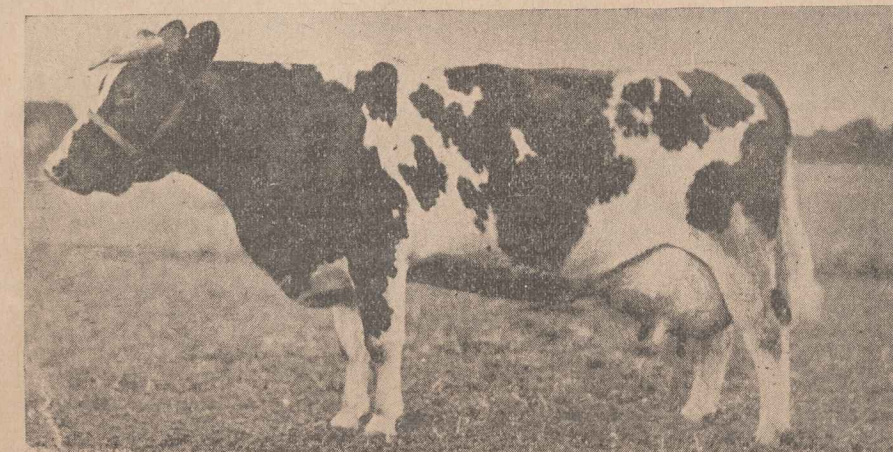
ΕΙΣ ΤΟΝ ΖΗΤΟΥΝΤΑ ΠΕΜΠΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙΣ ΤΗΣ Α. Ε. Ε. Χ. Π. Α.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : ΑΡΙΣΤ. ΜΟΥΡΑΤΟΓΛΟΥΣ ΓΕΩΠΟΝΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ ΑΡ. 33

ΜΙΑ ΑΓΕΛΑΔΑ ΠΟΥ ΑΞΙΖΕΙ ΤΟ ΒΑΡΟΣ ΤΗΣ ΕΙΣ ΧΡΥΣΟΝ

Ἡ ἄνωτέρω εἰκὼν παριστᾷ τὴν «Σιγκλίντα» ἐγγεγραμμένην εἰς τὸ γενεαλογικὸν βιβλίον ὑπ' ἀριθ. 7523 (τὰ ζῶα ράτσας εἰς τὴν Εὐρώπην ἔχουν τὸ γενεαλογικὸν τῶν βιβλίων, εἶναι οἱ τίτλοι εὐγενείας τῶν), ἰδιοκτῆτης Γεώργ. Βεσταχόφ, διαμένων εἰς Σιγκλίχ Τεκλεμπούρ τῆς Γερμανίας.

Ἡ ἀγέλας αὕτη ἔδωκε κατὰ τὸ ἔτος 1925—1926 9399 χιλιόγρ. γάλακτος πρὸς 10 δραχ. κατὰ χιλιόγρ. ἦτοι συνολικὴν ἀξίαν 93.000 δραχμῶν!!!! Τὸ γάλα τοῦτο ἐμπειρίειχε 335,96 ο)ο χιλιόγραμμα λιπαρῶν οὐσιῶν, ἦτοι 3,57 ο)ο.

Τὸ ἔκτακτον αὐτὸ ζῶον ἔδωκε κατὰ τὸ ἔτος 1925—1926 τὴν μεγαλὴν ποσότητα βουτύρου κατ' ὅλην τὴν Γερμανίαν.

Νὰ μιὰ φορὰ τίτλος εὐγενείας!! καὶ πλοῦτος διὰ τὸν ἰδιοκτήτην τῆς. (Βλ. σελ. 271 τοῦ 'νὰ χεῖρας τεύχους).

ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΧΗΜΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ

Ὁ Ἄγρ. Ταχ)μος μετ' ἐπιμονῆς, μέχρι φορτικότητος, ἀπὸ μακρῶν ἐτῶν διδάσκει ὅτι ἡ ἀποτολεσματοικωτέρα ἐνίσχυσις τῆς Γεωργικῆς μας παραγωγῆς εἶναι ἡ διάδοσις καὶ ἡ χρῆσις ἀρθῶνων πλήρων χημικῶν λιπασμάτων ἀρίστης ποιότητος.

Τῇ ἀπλῇ ταύτῃ ἀλήθειαν σήμερον καλῶς ἐννοοῦσιν ἄνω τῶν 60.000 Ἑλλήνων γεωργοκτηματιῶν, οἱ αἵνες—τοῦλάχιστον οἱ πλείστοι—δὲν ἀποφασίζουσιν νὰ σπείρουν τοὺς ἀγρούς τῶν ἢ νὰ καλλιεργήσουν τὰ ἀμπέλια καὶ σταφίδας τῶν, ἐὰν προηγήτερα δὲν ἐξασφαλίσουν τὰ ἀναγκαῖα λιπάσματα μὲ τὰ ὁποῖα θὰ λειπάνωσι τὰ κτήματά τῶν.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν γεωργοκτηματιῶν τῶν θανυμαστῶν καὶ θερμῶν θασωτῶν τῶν χημικῶν λιπασμάτων ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἐπαισθητῶς αὐξάνει, ὥς δεικνύει ὁ κάτωθι πίναξ τῶν, ὑπὸ τῆς Ἀν. Ἑλλ. Ἐταιρίας Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων (ΕΧΠ), διατεθέντων ἐν τῷ ἐσωτερικῷ χημικῶν λιπασμάτων παντὸς εἶδους ἀπὸ τοῦ 1911—1925 κατὰ πενταετίαν.

ΠΙΝΑΞ Α΄

Κατανάλωσις χημικῶν λιπασμάτων ΕΧΠ ἐν Ἑλλάδι ἀπὸ τοῦ ἐτους 1911—1925 κατὰ πενταετίαν.

Πενταετία	Κατανάλωσις εἰς τόννοους	Μισθ-ἐτησίαν κατανάλωσις
1911—1915	18.741	3.741
1916—1920	15.490	3.098
1921—1925	85.590	17.118

Οἱ ἀριθμοὶ τοῦ ἄνω πίνακος εἶναι εὐφραδέστατοι· δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην σχολίων, παρατηροῦμεν μόνον ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ Εὐρωπαϊκὸς πόλεμος (1916—1920) ἐλάττωσε τὴν κατανάλωσιν τῶν χημικῶν λιπασμάτων μετὰ τῆς ἀ' πενταετίας (1911—1915) καὶ τῆς πολεμικῆς περιόδου (β' πενταετία, 1916—1920), ἡ κατὰπτωσις τῆς κατανάλωσος τῶν χημικῶν λιπασμάτων μόλις ἀνέρχεται εἰς 17ο)ο, ἐνῶ ἀλλοῦ ἢ κατὰπτωσις τῆς κατανάλωσος ἐφθάσε περίπου εἰς 50ο)ο.

Τὸ περίεργον δὲ εἶναι ὅτι ἡ μεταπολεμικὴ διετία (1921—1925), ἡ ὁποία τόσας καὶ τόσας οἰκονομικὰς δυστυχίας ἐπεσώρευσεν ἐπὶ τοῦ ἀτοχοῦς τούτου τόπου, οὐδόλως ἐπηρέασε τὴν

κατανάλωσιν τῶν χημικῶν λιπασμάτων, ἐξ ἑναντίας αὕτη ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς προηγουμένας δύο πενταετίαις, ἐπενταπλασιάσθη.

Τὸ τοιοῦτον ἀποδεικνύει ὅτι ὁ Ἕλλην γεωργὸς καλῶς ἐννόησε τὴν σπουδαιότητα τῶν χημικῶν λιπασμάτων.

Τὸ τοιοῦτον εἶναι λίαν εὐλόγον καὶ ἐνθαρρυντικὸν διὰ ἐκείνου, ὅστις πιστεύει ὅτι τάχιστα ἡ Ἑλλ. Γεωργία θὰ ὀρθοποδήσῃ καὶ θὰ προσδεύσῃ.

**

Παρ' ὅλα ταῦτα—κατὰ τὴν ἐδικήν μου ἀτομικὴν γνώμην—τὰ χημικὰ λιπάσματα δὲν διαδίδονται ὅσον ἔπρεπε ταχέως καὶ πρὸ πάντων ἀναλόγως τῶν ἰδιωτικῶν καὶ δημοσίων οἰκονομικῶν ἀναγκῶν μας. Κατὰ τὴν ἐμὴν ἀντίληψιν, ἡ μὴ ταχίστη διάδοσις τῶν λιπασμάτων ὀφείλεται εἰς τὴν ἑλλειψὶν ἀπολύτου πίστεως εἰς ταῦτα, ἐκ μέρους τῶν διανοομένων Ἑλλήνων, ἀντιθέτως πρὸς τοὺς ἀγρότας ἀπολύτως πιστεύοντας εἰς ταῦτα. Ἀπαράιτητον εἶναι οἱ διανοούμενοι καλῶς νὰ ἐννοήσωσι ὅτι ἡ εὐεξία ἡ γεωργικὴ ἐκάστης χώρας εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὸ ποσὸν τῶν χρησιμοποιουμένων λιπασμάτων.

Πρὸς ἀπόδειξιν τοῦτου παραθέτομεν τὸν κάτωθι πίνακα δεικνύοντα τὴν εἰς διαφόρους χώρας κατανάλωσιν τῶν χημικῶν λιπασμάτων ἐν σχέσει πρὸς τὴν κατὰ ἑκτάριον (=10 στρέμματα) ἀπόδοσιν τοῦ οἴτου.

ΠΙΝΑΞ Β΄

Κατανάλωσις χημικῶν λιπασμάτων καὶ παραγωγὴ οἴτου κατὰ ἑκτάριον (10 στρ.).

	Λίπασμα κατὰ ἑκτάριον	Παραγωγὴ οἴτου εἰς χιλιόγραμμα
Γαλλία	123	1.383
Γερμανία	176	2.009
Βέλγιον	654	2.399
Ὁλλανδία	788	2.277
Δανία	183	2.877
Ἰταλία	99	1.005
Ἑλλάς	33	700

Οἱ ἄνω ἀριθμοὶ καὶ σφεῖς καὶ εὐφραδεῖς εἶναι, ὥστε δὲν ἔχουν ἀνάγκην σχολίων· μίαν ἀπλὴν μόνον ματικὰ εἰς τοὺς τυφλοὺς ἀκρόα ἀποδεικνύει ὅτι ἡ ἀπόδοσις τοῦ οἴτου—ὅπως ἄλλως τε καὶ κάθε ἄλλου προϊόντος—εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ λιπάσματος τὸ ὁποῖον ὁ γεωργὸς βάζει εἰς τὰ χωράφια του.

Εἰς τὸν ἄνω πίνακα μίαν μόνον ἐξαίρεσιν παρατηροῦμεν: Ἡ Δανία παράγει κατὰ ἑκτάριον περισσότερον οἶτον ἀπὸ τὴν Ὁλλανδίαν καὶ τὸ Βέλγιον, ἐνῷ ἐξοδεύει μόνον τὸ τέταρτον τῶν λιπασμάτων τῶν χωρῶν ἐκείνων· τὸ τοιοῦτον εἶναι εὐεξήγητον δι' ἐκείνους, οἱ ὅποιοι γνωρίζουν ὅτι ἡ Δανία ἔχει παμμεγίστην κτηνοτροφίαν διὰ τὴν συντήρησιν τῆς ὁποίας εἰσάγει ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου ἑκατομύρια τόννων συμπυκνωμένων τροφῶν πλουσιωτάτων εἰς θρεπτικὰ στοιχεῖα τῶν φυτῶν.

Ἡ ἐκ τῶν τροφῶν τούτων προερχομένη κόπρος ἀναπληρῶνει τὸ ἑλλειμμα τῶν χημικῶν, λιπασμάτων ἐν ὑπολογίσωμεν τὴν κόπρον ταύτην εἰς χημικὰ λιπάσματα θὰ ἴδωμεν ὅτι ἡ Δανία χρησιμοποιεῖ περίπου 800 χιλγρ. χημικῶν λιπασμάτων κατὰ ἑκτάριον καλλιεργουμένης ἐκτάσεως.

Παρατήρησις.—Οἱ ἄνω ἀριθμοὶ παριστῶσι τὴν μέσιν παραγωγὴν καὶ κατανάλωσιν λιπασμάτων ὁλοκλήρου τῆς χώρας διὰ τὴν ὁποίαν ἀναγράφονται.

Τὰ χημικὰ λιπάσματα ἐν Αἰγύπτῳ

Καὶ ταῦτα μὲν διὰ τὰς χώρας τῆς Β.Α. Εὐρώπης.

Δὲν εἶναι δὲ χωρὶς ὠφέλειαν νὰ ἐξετάσωμεν τί γίνεται καὶ εἰς μίαν γειττωικήν μας χώραν, τὴν Αἰγύπτου, ἡ ὁποία ἐπ' ἐσχάτων ἐπαρουσίασεν εἰς τὰς Ἑλληνικὰς ἀγοράς προϊόντα, διὰ τὴν παραγωγὴν τῶν ὁποίων ὁ τόπος μας εἶναι προσφορώτατος, καὶ μᾶς συναγωνίζεται φοβερὰ, ὥστε νὰ μᾶς ἐμπνεύσῃ καὶ πικρὸν καὶ νὰ γραφοῦν πολλὰ ἱλαροτραγικὰ ἄρθρα μὲ πολλὴν λυρισμόν καὶ νὰ ζητηθῇ ἡ ἐπιβολὴ μεγίστων δαμῶν διὰ νὰ μὴ καταστρα-

φῇ μία λίαν ἐνδιαφέρουσα τάξις βιοπαλαιστῶν—τῶν κηπουρῶν—ἔστω καὶ μὲ σαρὰν ἐπιβάρυνσιν τῶν καταναλωτῶν.

Τὸ μέτρον τοῦτο εἶναι θεμιλῶδες ἐφαλμένον.

Τὴν συναγωνισμὸν τῶν Αἰγυπτίων κηπουρῶν, εἰς αὐτὴν τὴν ἀγορὰν τῶν Ἀθηνῶν εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀντιμετωπίσωμεν μὲ ὑπερβολικοὺς τελωνειακοὺς δασμοὺς ἢ καθ' ὅποιον δῆποτε ἄλλον τρόπον χωρὶς νὰ θλάσωμεν οὐσιωδέστατα τὸν ἑαυτὸν μας.

Τὰ τοιαῦτα μέτρα ὁμοιάζουν τὸ πάθημα τῆς γάτας τοῦ ἐτρίβε τὴν γλῶσσαν τῆς ἐπάνω εἰς λίμαν καὶ κατάπινε τὸ αἷμα τῆς καὶ ἐφανιάζετο ὅτι τρέφεται· ἀπλοῦς ἄρα κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἡ γάτα κατέσφραγε τὸν ἑαυτὸν τῆς.

Ἡ πώλησις εἰς τὰς Ἑλληνικὰς ἀγοράς τῶν κηπουρικῶν προϊόντων τῆς Αἰγύπτου ἢ τοῦ οἴτου τῆς Ἀμερικῆς ἢ τῶν τυρῶν, γάλακτος κ.τ.λ. τῆς Ὁλλανδίας καὶ τοῦ Βελγίου ἢ τῶν αὐγῶν, τῶν κρεάτων κτλ.κτ. τῆς Βουλγαρίας, τῆς Τουρκίας καὶ αὐτῆς τῆς Ἀλβανίας, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πολεμηθῇ μὲ τεχνικὰ ψεύτικα ἐπιτόλεια μέσα, ὅπως εἶναι οἱ τελωνειακοὶ δασμοί, ἢ αἱ ἀγορανομικαὶ διατιμήσεις, ἀπαγορεύσεις εἰσγωγῆς, διὰ λόγους προφυλάξεως μᾶς ἀπὸ τὴν φυλλοξήραν ἢ ἄλλους λόγους οἰσουδήποτε.

Ὁ ἀνταγωνισμὸς τῶν ξένων παραγωγῶν γεωργικῶν προϊόντων εἰς τὰς ἀγοράς μας θὰ καταπολεμηθῇ δι' ἄλλων μέσων, τῶν ὁποίων τὸ ἐν μόνον ἐξετάζομεν εἰς τὸ σημεῖωμα τοῦτο.

**

Ἡ Αἰγύπτος ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ἐφημίζετο διὰ τὴν παραγωγικότητά της· τοῦτο ὀφείλετο εἰς τὸ κλίμα της καὶ εἰς τὴν Νεῖλον.

Ἐν τούτοις ἡ φημιζομένη καὶ παγκοσμίως θαυμασθεῖσα παλαιὰ παραγωγικότης τῆς Αἰγύπτου, συγκρινομένη μὲ τὴν σημερινὴν παραγωγικότητα τῆς χώρας ταύτης, εἶναι μὴ ἀμυνή καὶ ἀναξία λόγου· ἡ σημερινὴ παραγωγὴ τῆς Αἰγύπτου εἶναι τοῦλάχιστον δὲ 50 χονταπλάσια τῆς πρὸ 50 ἐτῶν ταύτης.

Εἰδικότερον διὰ τὰ κηπουρικὰ εἶδη παρατηροῦμεν τὰ ἑξῆς: Πρὸ 25 ἢ 30 ἐτῶν ἡ Αἰγύπτος ἔτρωγε ντομάτας καὶ κολοκύθια καὶ ἀγγουράκια παραγόμενα ἐν Ἑλλάδι καὶ μάλιστα ἐν Σύρῳ.

Τὰ πρῶτα λαχανικά της νήσου ταύτης ἐξοδεύοντο κατὰ προτίμησιν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν· σήμερον ἡ Αἰγύπτος τροφοδοτεῖ τὴν ἀγορὰν τῆς Σύρου καὶ Ἀθηνῶν μὲ πρῶτα λαχανικά.

Εἰς τί ὀφείλεται ἡ καταπληκτικὴ αὐξήσις τῆς παραγωγῆς τῆς Αἰγύπτου; εἰς τί ὀφείλεται ἡ ἐκ διαμέτρου μεταστροφή τῶν ἔργων τῆς παραγωγῆς τῶν κηπουρικῶν εἰδῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐν σχέσει πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν κηπουρικὴν παραγωγὴν;

Τὸ κλίμα τῆς Αἰγύπτου κατὰ τὴν τελευταίαν 50ετηρίδα δὲν ἤλλαξεν, ὅπως δὲν μεταβλήθη καὶ τὸ κλίμα τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ Νεῖλος ρεεῖ ὅπως καὶ πρὸ 50 ἢ 100 αἰώνων· αἱ βροχαί, καὶ τὰ ὑπόγεια νερά τῆς Ἑλλάδος εὐρίσκονται εἰς τὴν ἴδιαν κατὰστασιν εἰς τὴν ὁποίαν ἦσαν καὶ ἄλλοτε.

Εἰς τί λοιπὸν ὀφείλεται ἡ πρόσδοσις τῆς Αἰγυπτιακῆς γεωργίας καὶ ἡ στασιμότης τῆς Ἑλληνικῆς; Ἀπλοῦστα, Ἡ Αἰγυπτιακὴ γεωργία ἐπολιτίσθη καὶ ὁλονὸν πολιτίζεται ἐνῷ ἡ Ἑλληνικὴ Γεωργία ἔμεινε στάσιμος καὶ ἐν πολλοῖς οὐκ ἐπιδοδομεῖ· πάντως ἡ καθυστέρησις τῆς Γεωργίας μας ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ἄλλους κοινωνικοὺς ὁρους τοῦ βίου μας ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν γίνεται μεγαλυτέρα.

Ἐὰν καὶ παρ' ἡμῖν γίνωσιν ὅτι ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν ἔγιναν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἡ ἰδιότης μας Γεωργία θὰ πολιτισθῇ καὶ θὰ προσδεύσῃ.

Βεβαίως κανεὶς δὲν ἡμπορεῖ νὰ ἔχῃ τὴν ἀπαίτησιν εἰς τὸ ἄπλεον τοῦτο σημεῖωμα νὰ ἐξετάσῃ τί ἐγένεον ἐν Αἰγύπτῳ ἀπὸ 50ετίας, ὥστε θαυμασίως νὰ πολιτισθῇ γεωργικῶς καὶ νὰ ἐκθέσῃ τὴν πρῆπιν νὰ γίνῃ καὶ παρ' ἡμῖν διὰ νὰ ἔχωμεν τὸ ἴδιον ἀποτέλεσμα.

Ἐν μόνον σημείον σχετικὸν πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα συντομωτάτα θὰ ἐξετάσω· τὸ σημεῖον τοῦτο εἶναι ἡ κατανάλωσις τῶν χημικῶν λιπασμάτων ἐν Αἰγύπτῳ· τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ σημαντικώτερον κλειδί τοῦ ὅθ' ἀνοίξῃ τὴν πόρτα τοῦ προβλήματος τῆς καταπληκτικῆς πρόσδοσις τῆς Αἰγυπτιακῆς Γεωργίας.

Οἱ Ἀγγλοὶ ἔμειναν πρὸ 50 ἐτῶν κατέλαβον τὴν Αἰγύπτου, φυσικὰ ἐκτέφθησαν ὅτι τὸ οἰκονομικὸν μέλλον τῆς εὐφόρου καὶ πλουσίας χώρας τῆς Αἰγύπτου ἔγκειται εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ πρόσδοσιν τῆς γεωργίας, δηλ.: εὐρον ὅτι ἡ πλουσία Αἰγύπτου εἶχε νηπιώδη γεωργίαν, καὶ ἐφρόντισαν νὰ τὴν ἀναπτύξουν.

Τὸ πρῶτον ἔργον τοῦ ἑκάμαν ἦτο ὁ δδροφράκτης (μπαράζ) τοῦ Ἀσουάν· δευτέρον ἔργον τῶν ἦτο νὰ διδάξουν τοὺς φελλάχους νὰ μεταχειρίζονται τὰ χημικὰ λιπάσματα.

Ἰδοὺ δὲ ἡ πορεία τῆς ἀναπτύξεως τῆς διαδόσεως τούτων κατὰ δετίας:

ΠΙΝΑΞ Γ΄

Πίναξ κατανάλωσος χημικῶν λιπασμάτων ἐν Αἰγύπτῳ κατὰ δετίας ἀπὸ τοῦ 1901—1925.

Τὸ	1901 ἡ κατανάλωσις ἦτο τόννοι:	2.152
» 1906 » » »	12.725	
» 1911 » » »	59.962	
» 1916 » » »	25.532	
» 1921 » » »	43.747	
» 1925 » » »	258.306	

Ὅποιος θελήσῃ νὰ κάμῃ τὸν κόπον προσεκτικὰ νὰ μελετήσῃ τοὺς ἀριθμοὺς αὐτοὺς, μόνος τοῦ θὰ φθάσῃ εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι καὶ ἐν Αἰγύπτῳ τὰ χημικὰ ἔκαμαν τὰ ἴδια θαύματα τοῦ ἑκάμαν καὶ ἄλλοι, καὶ θὰ ἐννοήσῃ τὸν λόγον τῆς τεραστίας πρόσδοσις τῆς Αἰγυπτιακῆς γεωργίας καὶ τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν προϊόντων της, εἰς βαθμὴν ὥστε νὰ τῆς συμφέρει νὰ κατακλύξῃ τὰς Ἑλληνικὰς ἀγοράς, παρ' ὅλην τὴν νομισματικὴν μας ἀθλιότητα μὲ κηπουρικὰ προϊόντα τὰ ὁποῖα νὰ πωλῶνται εἰς τόσον χαμηλὰς τιμὰς, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ φόβος νὰ πεινάσουσι οἱ κηπουροὶ μας.

Τὰ τοιαῦτα οἰκονομικὰ προβλήματα δὲν λύονται μὲ τελωνειακοὺς δασμοὺς καὶ μὲ ἀπαγορεύσεις εἰσγωγῆς κτλ.κτλ., τὰ ὁποῖα εἶναι προχειρολογήματα· δὲν εἶναι τὸ ἱατρικὸ τοῦ χρειάζεται.

Ἡ λύσις τῶν τοιούτων προβλημάτων εὐρίσκεται εἰς ἄλλην τινα κατεύθυνσιν.

Διὰ νὰ ἐννοηθῇ τοῦτο, ἀναγκαῖον θεωροῦμεν νὰ κάμωμεν μίαν σύγκρισιν μεταξὺ τῆς Αἰγυπτιακῆς καὶ Ἑλληνικῆς χρησιμοποίησεως τῶν χημικῶν λιπασμάτων κατὰ τὴν τελευταίαν 15ετίαν (1911—1925) ὁ κάτωθι πίναξ θὰ διευκολύνῃ τὴν σύγκρισιν ταύτην.

ΠΙΝΑΞ Δ΄

Κατανάλωσις χημικῶν λιπασμάτων ἐν Αἰγύπτῳ ἀπὸ τοῦ 1911—1925 κατὰ πενταετίαις.

Πενταετία	Κατανάλωσις πενταετίας εἰς τόννους	Μέση ἐτησίαν κατανάλ. εἰς τόνν.
1911—1915	335.558	67.111
1916—1920	2434.13	48.682
1921—1925	701.102	140.220

Συγκρίνοντας τὸν πίνακα τοῦτον πρὸς τὸν ἀνωτέρω παρατεθέντα ὅμοιον πίνακα Α΄ διὰ τὴν Ἑλληνικὴν κατανάλωσιν, βλέπομεν ὅτι ἐνῷ ἡ Αἰγύπτος ἔχει μόνον διπλασίους κατοίκους τῆς Ἑλλάδος ἐν τούτοις ἐξοδεύει ὑπερτριπλάσιον ποσὸν λιπασμάτων, καὶ ὁρισμένως καὶ θετικώτερον, ἐνῷ ἡ κατὰ κάτοικον κατανάλωσις παρ' ἡμῖν κατ' ἀνώτατον ὅρον εἶναι χιλγρ. 8 (50.000 τόννοι, 6.500.000 κάτοικοι) ἐν Αἰγύπτῳ μὲ τὴν ἴδιαν δόσιν ἡ κατανάλωσις ἀνέρχεται εἰς 20 χιλγρ. (250.000 τόννοι, 13.000.000 κάτοικοι).

Καὶ τοῦτο ἐνῷ ἡ Αἰγύπτος ἔχει καὶ τὸν Νεῖλον ὁ ὁποῖος δροσίζει διὰ τῶν κατακλύσεών του προσκομίζει γονιμοποιητικὰ στοιχεῖα πρὸς δὲ ἡ Αἰγυπτιακὴ κτηνοτροφία καὶ πολὺ σπουδαιότερα τῆς Ἑλληνικῆς εἶναι καὶ ἐκεῖ τὰ κτήνη ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διατιμῶνται ἐν σταύλοις καὶ ἐπομένως καὶ ὁρισμένως ἡ κόπρος τῶν συνάξεται ἐπιμελῶς, ἐνῷ παρ' ἡμῖν τὸ πλεῖστον τῆς πενιχρᾶς κτηνοτροφίας μας ζῇ εἰς τὸ ὑπαίθριον (κυρίως) καὶ ἡ κόπρος τῶν κατὰ μέγιστον μέρος χάνεται διὰ τὴν γεωργίαν.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ Αἰγυπτιακὴ γεωργία προσδεύει, διότι οἱ Φελλάχοι μεταχειρίζονται πολυλά λιπάσματα παντὸς εἶδους καὶ πρὸ πάντων χημικὰ.

Οἱ Φελλάχοι κατὰ τὸ 1925 ἐπλήρωσαν διὰ τὴν ἀγορὰν ἀποκλειστικῶς χημικῶν λιπασμάτων περίπου 2.600.000 ἀγγλικὰς λίρας· ἦτοι σημερινὰς δρχ. Ἑλληνικὰς περίπου χίλια ἑκατομμύ-

ρια (1.000.000.000) Ποσὸν καταπληκτικὸν ὄντως, ἀλλὰ τὸ ὅποιον ἔδωκε κέρδη ἀκόμη καταπληκτικώτερα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ἐξ ὧν ἀνωτέρω ἐξεθέσαμεν εὐκόλως συνάγονται τὰ ἑξῆς συμπέρασματα:

α.) Ὅτι ὁ γεωργικὸς πολιτισμὸς ἐκάστης χώρας εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὸ ποσὸν τῶν ἐν αὐτῇ χρησιμοποιουμένων λιπασμάτων.

β.) Ὅτι ἡ ἡμετέρα χώρα διὰ νὰ προαχθῇ εἰς γεωργικὸν πολιτισμὸν ἀπαραίτητον εἶναι οἱ γεωργικηματοί μας νὰ χρησιμοποιοῦσι τοῦλάχιστον δέκα φορές περισσότερα χημικὰ λιπάσματα ἀπὸ ὅσα σήμερον χρησιμοποιοῦν.

γ.) Ὅτι ὅπως ἔχουσι σήμερον τὰ παρ' ἡμῖν πράγματα· ὁ εὐκολώτερος, ὁ ασφαλέστερος, ὁ ταχύτερος καὶ οἰκονομικώτερος τρόπος τῆς αὐξήσεως τῆς γεωργικῆς μας παραγωγῆς ἔγκειται εἰς τὴν χρῆσιν ἀφθόνων λιπασμάτων καλλίστης συνθέσεως καὶ ποιότητος.

δ.) Ὅτι ἡ μέχρι τοῦδε διάδοσις τῶν χημικῶν λιπασμάτων παρ' ἡμῖν τρανῶς ἀποδεικνύει ὅτι ὁ Ἕλλην ἀγρότης εὐκόλως καὶ προθύμως ἀποδέχεται τὴν οὐσιώδη ταύτην γεωργικὴν βελτίωσιν.

ε.) Ὅτι ἡ μὴ παρ' ἡμῖν διάδοσις εἰς μεγίστην κλίμακα ὀφείλεται εἰς ἀνεπαρκῆ προπαγάνδαν, ἀποκλειστικῶς σχεδὸν μέχρι τοῦδε ἐνεργηθεῖσαν ἀποτελεσματικῶς ἀπὸ τὴν ΕΧΑ.

στ.) Ὅτι ἀπαραίτητον εἶναι ὅλοι οἱ διανοούμενοι, ἄστοι καὶ ἀγρόται δραστηρίως νὰ προπαγανδίσουν τὴν χρῆσιν τῶν χημικῶν λιπασμάτων καὶ μέχρι τῶν μικροτέρων χωρίων, τῶν ἐσίων οἱ κάτοικοι, ἕνεκα τῆς φύσεως τοῦ ἐπαγγέλματός των καὶ τινων ἄλλων λόγων, πολὺ ὀλίγον ἐπικοινωνοῦν, μὲ τοὺς συναδέλφους των ἄλλων περιφερειῶν εἰς τὰς ὁποίας διεδόθη ἡ χρῆσις τῶν χημικῶν λιπασμάτων.

ζ.) Ἀναπτήρητον εἶναι ὅτι δταν ὁ τόπος μας χρησιμοποιοῖ 500—6.000 τόννους λιπασμάτων καλλίστης ποιότητος, πολλὰ ἀκνηθῶδη οἰκονομικὰ καὶ κοινωνικὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα σήμερον ὑπερβολικὰ μᾶς ἐνοχλοῦν καὶ μᾶς ἐμποδίζουν νὰ προσδεύωμεν, ὡς ἐκ θαύματος, θὰ λεψουν.

ΑΡ. Θ. ΜΟΥΡΑΤΟΓΛΟΥΣ

ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΦΥΤΩΝ

Η ΨΥΛΛΑ ΤΗΣ ΕΛΑΙΑΣ

ΒΑΜΒΑΚΙΑΣΙΣ ΚΟΙΝΩΣ ΒΑΜΒΑΚΑΔΑ

Ἡ Βαμβακίασις τῆς ἐλαίας εἶναι ἀσθένεια ἥτις συναντᾶται συχνὰ εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος ὅπου ὑπάρχουν ἐλαιόδενδρα.

Τὸν παρελθόντα Ἀπρίλιον παρατήρησα ταύτην εἰς Πόρον τῆς Ἠλείας. Ἀπὸ τὴν Ζαχάρω δὲ ἐπίσης μᾶς φράφουν ὅτι ἔχουν ἀρκετὰ ἰσχυρὰν προσβολὴν τοῦ ἐντόμου τούτου.

Ἡ Ψύλλα εἶναι ἀληθῶς ἐπιζήμιον ἐντόμον, καθ' ὅτι αἱ προνύμφαι αὐτῆς ἀπορροφῶσι τοὺς χυμοὺς τῶν ἀνθοφόρων κλῶν καὶ τοὺς ἀποξηραίνουν, πάντως δὲ ἐμποδίζουν τὴν κανονικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ καρποῦ. Ἐκτός δμως τῆς ζημίας, ἣν προξενοῦν τὰ ἐντομα ταῦτα διὰ τῆς ἀπορροφῆσεως τῶν χυμῶν, παρακωλύουν καὶ τὴν κανονικὴν ἀνάπτυξιν καὶ γονιμοποίησιν (δέσιμον) τῶν ἀνθέων τῆς ἐλαίας, διὰ τῆς λευκῆς γλοιώδους οὐσίας, τὴν ὁποίαν ἐκκρίνουσι ἀφθόνως διὰ νὰ προφυλαχθοῦν ἀπὸ τὰς καιρικὰς μεταβολὰς καὶ διὰ τῆς ὁποίας περιβάλλουσι τὰ ἀνθὰ, προκαλοῦντα ἐν τέλει τὴν πτώσιν τῶν ὀψω προσβληθέντων ἀνθῶν.

Αἱ ζημίαι τὰς ὁποίας προκαλεῖ τὸ ἐντομον τοῦτο δὲν εἶναι ἀσήμενοι, φθάνουν ἐνίοτε καὶ εἰς τὸ 50% τῆς ὅλης ἐσοδείας, ἰδίως ὅταν τὸ ἐντομον ἐνοσεῖται ἀπὸ τὸν καιρὸν. Καιρὸς ὕγρος καὶ θερμὸς, μικραὶ βροχαὶ κατὰ τὸν Μάιον ἐνοσοῦν τὰ μέγιστα τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐντόμου, ἐνῷ τὸν αὐτὸν ἰσχυρὰ τοιαῦτα κατὰ τὸν Μάρτιον καὶ Ἀπρίλιον παρασύρουσι τὴν

κηρώδη ουσίαν εκθέτουν τὰ μικρὰ έντομα εἰς τὰς ἀτμοσφαιρικὰς μεταβολὰς, καὶ οὕτω καταστρέφονται. Ὡστε ἡ καταπολέμησις τοῦ κατὰ τὴν γνώμην μας οὐδόλως πρέπει νὰ παραμελεῖται, οἰασδήποτε δυσκολίας καὶ ἂν παρουσιάσῃ, τὰ δὲ ἔξοδα διὰ τοὺς ψεκασμοὺς, ὅσον καὶ ἂν φαίνωνται βαρεῖα, εἶναι πάντως ὀλιγώτερα ἀπὸ τὴν προξενηθῆσομένην ζημίαν, ἐὰν τὸ ἔτομον ἀφεθῇ ἀνενόχλητον εἰς τὴν καταστρεπτικὴν του δράσιν, ἰδίως ὅταν φροντισώμεν νὰ λάβωμεν τὰ μέτρα μας εἰς τὴν ἀρχὴν ἅμα τῇ ἐμφανίσει τῆς παθήσεως, καὶ δὲν ἀναμένομεν νὰ γενικευθῇ τὸ κακὸν διὰ ν' ἀποφασίσωμεν νὰ τὸ καταπολεμήσωμεν.

Ἐπάρχουν ὅμως περιστάσεις ὅπου ἡ φύλλα μὲ τὰς καταστροφὰς τῆς ἀποβαίνει εὐεργετική, ἰδίως εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου δὲν ἐσυνειθίσανμεν ἀκόμη οὔτε νὰ κλαδεύωμεν οὔτε νὰ λιπαίνωμεν τὰ ἐλαιόδενδρά μας, καὶ ὅπου βλέπομεν συχνὰ δένδρα κατὰμεστα ἀπὸ καρπὸν τὸν ὅποτον δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ διατρέψουν καλῶς, καὶ διὰ τοῦτο παράγουν πλὺν μὲν καρπὸν ἀλλὰ καχεκτικόν, κακοθρεμμένον. Ἡ Ψύλλα κάμει τότε ἐκεῖνο ὅπου δὲν θέλουν νὰ κάμουν οἱ ἄνθρωποι. Παρακωλύουσα τὴν γονιμοποίησιν μέρους τῶν ἀνθέων, ἀφίνει εἰς τὸ δένδρον ὀλιγώτερον καρπὸν μὲν, ἀλλ' ὅστις τρεφόμενος ἀρκούντως ἀναπτύσσεται κανονικῶς καὶ γίνεται ἀρίστης ποιότητος, μὲ μεγίστην ἀπόδοσιν εἰς ἔλαιον. Ὅποτε ἡ ποιότης υπερκαλύπτει εἰς ἀξίαν τὴν εἰς ἐλαίας ἐλάττωσιν τῆς ἐσοδείας.

Ἐν τοιοῦτον παράδειγμα ἀναφέρει καὶ ὁ Δ) τῆς τοῦ φυτοπαθολογικοῦ σταθμοῦ Πηλίου κ. Δ. Καββάδας κατὰ τὸ ἔτος 1923—1924 εἰς τὰ Καλύβια-Μακρυνίτσας, ἐνθα ἡ ὑπὸ τῆς Ψύλλας γενομένη ζημία, ἥτις ὑπελογίσθη ἀνω τῶν 50 ο) ὑπερεκαλύφθη διὰ τῆς βελτιώσεως τῆς ποιότητος τοῦ καρποῦ καὶ τῆς εἰς ἔλαιον ἀποδόσεως αὐτοῦ.

Ἀναφέρων τὴν ὥς ἂνω περίπτωσιν δὲν ἐννοῶ νὰ ὑποστηρίξω τὴν εὐεργιστικὴν τῆς Ψύλλας ἢ τοῦ δάκου (διότι κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ἀποβαίνει κάποτε εὐεργετικὸς καὶ αὐτός) γενομένου συνήγορος αὐτῶν, ἀλλὰ τοῦναντίον ζητῶ ν' ἀφυπνήσω τοὺς κυρίους ἐλαιοκτῆμονας, νὰ κλαδεύουν καὶ λιπαίνουν τὰ δένδρα των γιὰ νὰ ἔχουν καλὰς ἐσοδείας καὶ ἀρίστης ποιότητος καρπὸν.

Χαρακτηριστικὰ τῆς παθήσεως

Ἡ βαμβακίασις ἢ μπαμπακάδα προξενεῖται ἀπὸ ἓν μικρότατον έντομον τῆς οἰκογενείας τῶν Ἡμιπτέρων, ὅπως εἶναι αἱ διάφοροι φυτοφθίαι (μελίγκρες) ὀνομάζεται δὲ ἐπιστημονικῶς Ψύλλα τῆς ἐλαίας (psylla oleae, Euphyllura olivina, Thrips olivina). Τὸ έντομον τοῦτο ἔχει τὴν ἰδιότητα ὅταν ἀκόμη εὐρίσκειται εἰς τὸ στάδιον τῆς προνύμφης νὰ ἐκκρίνῃ μίαν λευκὴν βαμβακώδη οὐσίαν διὰ τῆς ὁποίας περιβάλλει τὰ ἄνθη τῆς ἐλαίας καὶ ὑπὸ τὴν ὁποίαν προφυλάττεται. Ὡς ἐκ τούτου ἡ ἀναγνώρισις τῆς παθήσεως ταύτης εἶναι εὐκολωτάτη καὶ ἐξ ἀποστάσεως ἀκόμη, καὶ ἀπὸ τοὺς πλέον ἀδαεῖς. Ἐὰν μετὰ προσοχῆς ἀφαιρεθῇ ἡ γλοιώδης αὐτὴ οὐσία, ἀνευρίσκει τις εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τὰς προνύμφας τῆς Ψύλλης, ζωῦφα πράσινα μαλακὰ ὅμοια, ἐκ πρώτης ὀψεως μὲ τὰς ἄλλας γνωστὰς μελίγκρας, ἅτινα ἀσχολοῦνται ν' ἀπομυζοῦν τοὺς χυμοὺς τῶν ἀνθοφόρων κλάδων, τοὺς ὁποίους δυνατόν ν' ἀποξηράνουν τελείως.

Βιολογικὸς κύκλος τοῦ έντόμου

Αἱ πρόνυμοι αὗται ἀναπτυσσόμεναι ἀποκοτῶν πτέρυγας, ὁπότεν τὸ τέλειον έντομον ὀμοιάζει τελείως πρὸς τὴν ἑλάναν ἐν σμικρῇ ἐννοεῖται, ἀφοῦ τὸ μέγεθός του δὲν ὑπερβαίνει τὰ 2 χιλιοστά.

Τὰ τέλεια αὐτὰ έντομα ἐξέρχονται τῆς βαμβακώδους οὐσίας καὶ πετοῦν. Κατ' Ἀπρίλιον γίνεται ἡ γονιμοποίησις, τὰ δὲ θήλεια ἐναποθέτουν τὰ ὠὰ των ἐπὶ τῶν τριφερῶν φύλλων ἢ εἰς τὴν βάσιν τῶν ἀνθοφόρων κλῶνων.

Ἡ ἐποχὴ τῆς γονιμοποιήσεως τῶν έντόμων ποικίλει ἀναλόγως τῶν καιρικῶν συνθηκῶν, ὡς ἐκ τούτου ἡ ἀσθένεια ἀναφαίνεται ἄλλα μὲν ἔτη ἐνωρίτερον, ἄλλα δὲ ἀργότερον. Ἐκ τῶν ὧν τούτων μετὰ 15—20 ἡμέρας ἐξέρχονται αἱ πρόνυμοι τῆς πρώτης γενεᾶς διὰ νὰ ἀρχίσουν τὸ καταστρεπτικὸν των ἔργον. Αὐτὸς εἶναι ὁ βιολογικὸς κύκλος τοῦ έντόμου, βραχύτατος,

οὕτως ὥστε κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θέρους 3—4 γενεαὶ διαδέχονται ἀλλήλας.

Κατὰ τὸ φθινόπωρον, καίχειμῶνα, τὰ πλεῖστα τῶν έντόμων τούτων καταστρέφονται ἀπὸ τὸ κρύον καὶ τὰς βροχὰς, ἐκτὸς ἐλαχίστων ἄτινα κατωρθώνουν νὰ προφυλαχθῶν κάτω ἀπὸ ξηροὺς φλοιούς δένδρων, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐξέρχονται τὴν ἐπομένην ἄνοιξιν διὰ νὰ διακονίσουν τὸ εἶδος των καὶ ἐπαναρχίσουν τὰς καταστροφὰς των.

ΜΕΣΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΕΩΣ

Μέσα μηχανικὰ

Ἐν ἀποτελεσματικώτατον μέσον, ἀλλ' ἀρκετὰ δύσκολον εἰς τὴν ἐφαρμογὴν, εἶναι ἡ περισυλλογὴ καὶ καταστροφή διὰ τῆς πυρᾶς τῶν προσβεβλημένων κλῶνων, ἅμα τῇ ἐμφανίσει τῆς παθήσεως. Ἐπάρχουν εἰδικὰ κλαδευτήρια διὰ τῶν ὁποίων ἐνεργοῦν τὸν καθαρισμὸν τῶν ὑψηλῶν δένδρων καὶ εἰς αὐτὰ ἀκόμη τὰ δάση, ἐν Εὐρώπῃ (elagage).

Τέλος ἡ ἐργασία αὕτη δύναται νὰ γίνῃ καὶ διὰ σκάλας εὐκολώτατα, εἰς τὴν ἀρχὴν, ὅταν οἱ προσβεβληθέντες κλάδοι δὲν εἶναι καὶ τὸσον πολλοί. Οἱ οὕτω κοπτόμενοι κλάδοι δὲν νὰ καίωται ἐπὶ τόπου καὶ ὅχι ν' ἀφίγωνται ὑπὸ τὰ δένδρα, καθ' ὅσον ὡς εἴπομεν καὶ ἀνωτέρω τὸ έντομον ὑπὸ τὴν τελείαν αὐτοῦ μορφήν ἀποκοτᾷ πτέρυγας καὶ δύναται νὰ ἐπανελθῇ ἐπὶ τοῦ δένδρου.

Μέσα χημικὰ

Τὸ ἀσβεστῶμα, κατὰ τὸ φθινόπωρον τῶν κορμῶν καὶ κυριωτέρων κλάδων εἰς ὅσα ἐλαιόδενδρα εἶναι δυνατόν νὰ ἐφαρμοσθῇ δίδει ἀρίστα ἀποτελέσματα, διότι θὰ καταστρέφῃ τὰ ὑπὸ τοὺς ξηροὺς φλοιούς διαχειμάζοντα έντομα, μάλιστα ἐὰν προστεθῇ εἰς τὸ ἀσβεστῶμα καὶ ὀλίγος θεικὸς σίδηρος καὶ θεικὸς χαλκὸς καταστρέφονται ταυτοχρόνως καὶ διάφοροι ἄλλοι γόνοι κρυπτογαμικῶν παθήσεων. Μία τοιοῦτου εἶδους διάλυσις εἶναι ἡ κάτωθι:

Θεικὸς Σίδηρος	1 ὀκά
Θεικὸς Χαλκός	1 ὀκά
Ἀσβεστος (πέτρα)	2 ὀκάδες

Διαλύομεν ἰδιαίτερος ἐντὸς ὀλίγου ὕδατος ἕκαστον ἐκ τῶν προτίοντων τούτων καὶ κατόπιν ἀναμειγνύομεν καὶ τὰ τρία ὁμοῦ προσθέτοντες πάντως τὸ ἀσβεστόγαλα τελευταῖον καὶ συμπληρώομεν μὲ νερό, οὕτως ὥστε ἡ ὀλη διάλυσις νὰ ᾔη 20 ὀκάδες.

Ἐπὶ τοῦ δένδρου τὰ έντομα ταῦτα δύναται νὰ καταστραφῶν μὲ ψεκασμοὺς δι' έντομοκτόνων. Ὅταν μάλιστα ἡ καταπολέμησις γίνῃ εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ ἔξοδον θὰ ᾔη ἐλάχιστον, καθ' ὅσον δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ ψεκάζηται ὁλόκληρον τὸ δένδρον, διότι τὸ φάρμακον δὲν εἶναι πολυπτικόν, ἀλλὰ θεραπευτικόν, ἀρκεῖ λοιπὸν τὸ ὑγρὸν νὰ ἐκτοξεύεται ἐπὶ τῶν κλαδίσκων οἵτινες παρουσιάζουν τὴν μπαμπακάδα.

Ἐν ἄριστον έντομοκτόνον ἐναντίον τῆς ψύλλας τῆς Ἑλαίας εἶναι τὸ γαλακτώμα πετρελαίου. Περὶ τοῦ τρόπου τῆς παρασκευῆς τοῦ συμπεπυκνωμένου γαλακτώματος πετρελαίου, κατὰ τῆς χρησιμοποίησεως αὐτοῦ ἐγράψαμεν εἰς τὸν Ἀγρ. Ταμὸν Ἰουνίου 1926 φύλλον 170 (βλ. ἄρθρον περὶ Μελίγκρας). Διὰ τὴν ψύλλαν θὰ χρησιμοποιηθῇ ἡ αὐτὴ ἀραίωσις τῆς ὁποίας γίνεται χρήσις καὶ διὰ τὴν Μελίγκραν καθότι καὶ τὰ δύο ταῦτα έντομα δὲν προστατεύονται ὑπὸ χελωνίου.

Ἀρκεῖ τὸ ὑγρὸν νὰ ἐκτοξεύεται μὲ ἀρκετὴν δύναμιν οὕτως ὥστε νὰ εἰσέρχεται εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς βαμβακώδους οὐσίας ὅπου εὐρίσκονται τὰ έντομα, ἂν καὶ ἐφ' ὅσον οἱ κλαδίσκοι περιλούονται ἀφθόνως ὑπὸ τοῦ έντομοκτόνου ὑγροῦ, ὁ σάπων θὰ διαλύσῃ τὴν γλοιώδη ταύτην οὐσίαν καὶ τὸ πετρελαῖον θὰ ἔλθῃ τότε εἰς ἐπαφὴν μὲ τὰ έντομα.

Ἐννοεῖται ὅτι ὅλα τὰ έντομοκτόνα, τὰ ἐνεργοῦντα δι' ἐπαφῆς, ὅπως τὸ θειασβεστῖον, τὸ ἀρέψιμα καπνοῦ κτλ. εἶναι ἐπίσης ἀποτελεσματικὰ διὰ τὴν ψύλλαν.

Διὰ τὴν παρασκευὴν γαλακτώματος πετρελαίου δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ χρησιμοποιῆται καθαρὸν πετρελαῖον. Τὸ ἀκάθαρτον πετρελαῖον (μαζοῦτ) δίδει ἐπίσης τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα, καὶ ἔχει τὸ πλεονέκτημα ὅτι κοστίζει πολὺ εὐθιυνότερον, ἀλλὰ τότε χρειάζεται κάπως ἰσχυρότερα δόσις.

Πάντως καλὸν εἶναι νὰ γίνεταί πάντοτε μία μικρὰ δοκιμὴ διὰ τὸν ἀκριβῆ καθορισμὸν τῆς δόσεως, οὕτως ὥστε νὰ καταστρέφεται τὸ έντομον χωρὶς νὰ βλάπτονται οἱ ἀνθοφόροι κλῶνοι.

Ἡ ἐξακρίβωσις εἶναι ταχυτάτη, ἐντὸς 24 ὥρων φαίνονται τὰ ἀποτελέσματα, ὁ δὲ κόπος καὶ τὸ ἔξοδον τελείως ἀσήμαντα, ἐφ' ὅσον διὰ τὴν δοκιμὴν δὲν θὰ ψεκασθοῦν παρὰ μόνον μερικὸν κλάδον.

Καὶ νερὸ καθαρὸ ἐκτοξευόμενον μεθ' ὁρμῆς ἐπὶ τῶν προσβεβλημένων ὑπὸ τῆς μπαμπακάδας κλῶνων, δύναται νὰ δώσῃ καλὰ ἀποτελέσματα. Καθ' ὅτι παρασύρον τὴν γλοιώδη οὐσίαν ἐκθέτει τὰ έντομα εἰς τὰς ἀτμοσφαιρικὰς μεταβολὰς (ἡλιακὰς ἀκτίνας, δρόσους νυκτός) αἵτινες τὰ καταστρέφουν εἰς τὴν νεαρὰν των ἡλικίαν.

Τὸ τοιοῦτον εἶναι τόσον ἀληθές οὕτως ὥστε ὅταν κατὰ Μάρτιον, Ἀπρίλιον ἔχομεν πολλὰς ἰσχυρὰς βροχὰς ἢ ἰχυροὺς ἀνέμους οἵτινες παρασύρουν τὴν γλοιώδη οὐσίαν ὑπὸ τὴν ὁποίαν προφυλάττονται τὰ έντομα, τότε ἡ μπαμπακάδα ἡ ἐξαλείφεται τελείως ἀφ' ἑαυτοῦ τῆς, ἢ περιορίζεται εἰς τὸ ἐλάχιστον.

Τὸ τοιοῦτον ἀσφαλῶς θὰ ἔχουν προσέξει οἱ παρατηρητικοὶ ἐλαιοκτῆμονες.

Θ. ΛΥΚΙΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Μηχανικὸς—Γεωπόνος

ΣΙΤΑΡΚΕΙΑ

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑΝ

Ὁ κ.Ι.Σ. Παπαδάκης, διευθυντῆς τοῦ εἰδικοῦ σταθμοῦ καλυτερεύσεως σιτηρῶν Λαρίσης, ἀντιπροσώπευσε τὴν Ἑλλάδα εἰς τὸ παγκόσμιον συνέδριον τοῦ σίτου, τὸ ὁποῖον συνήλθεν τελευταίως ἐν Ρώμῃ· ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ὁ κ. Παπαδάκης ἐγράψεν εἰς τὸν *Οἰκονομικὴν Ταχυδρόμον*, τὸ γνωστὸν διὰ τὴν ἐμβριθῆσιν των ἁρθρῶν τοῦ ἐβδομαδιαίου οἰκονομικῶν περιοδικῶν, ἀξιόλογον καὶ πλήρη μελέτην τῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα λαμβάνει ἡ Ἱταλικὴ Κυβέρνησις διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τελείως τὴν *σιτάρκειαν* τῆς χώρας ἐκείνης.

Ὁ διὰ σιτάρκειαν τῆς Ἱταλίας ἀγὼν δὲν εἶναι νέος· τὸ βέλαιον ὅμως εἶναι ὅτι ὁ Μουσολίνι εἰς τὸν σοβαρὸν τοῦτον ἀγῶνα ἔδωκε νέαν ὠθησιν, πομπώδη μὲν ἀλλὰ καὶ χρήσιμον διὰ τὴν πρόδον τῆς χώρας του.

Ὁ ἡμέτερος κ. Παπαδάκης ἐκπλαγείς ἀπὸ τὰ θαυμάσια ἀποτελέσματα τὰ ἐπιτευχθέντα ἐν Ἱταλίᾳ διὰ τὴν αὐξησιν τῆς σιτοπαραγωγῆς τῆς γείτονος χώρας, καὶ ἐκλαβὼν ἴσως ταῦτα ὡς ἀποτελέσματα τῶν ἐνεργειῶν τῶν 2—3 τελευταίων ἐτῶν συμβουλεύει νὰ μιμηθῶμεν τὸ παράδειγμα τῆς Ἱταλίας καὶ νὰ ἐφαρμώσωμεν καὶ παρ' ἡμῶν τὰ ἐκεῖ τελευταίως ληφθέντα μέτρα.

Αἱ προθέσεις τοῦ κ. Παπαδάκη εἶναι ἐξαιρεταὶ καὶ ἀξίαι ἐπαίνου· ἰδίως θαυμάζομεν τὸν ἐνθουσιασμὸν τοῦ νεοῦ τοῦ γεωπόνου διὰ τὴν ἀφοσίωσιν καὶ λατρίαν τὴν ὅποian ἔχει διὰ τὸν σπουδαιότατον κλάδον, εἰς τὸν ὁποῖον εἰδικῶς καταγίνεται· τὸ τοιοῦτον εἶναι ἐνδεικτικὸν ὅτι ὅπως ἀγαπᾷ τὴν ἐπιστήμην καὶ ὅτι ἔχει τὰ πρέποντα προσόντα νὰ καταστή τὰς λείας ἐπιστήμην καὶ νὰ προσφέρῃ σπουδαίας εἰς τὴν Πατρίδα ὑπηρεσίας, ἐφ' ᾧ καὶ ἐγκαρδίως τὸν συγχαίρομαι καὶ εὐχόμαι αὐτῷ εὐρὺ ἐπιστημονικὸν στάδιον· αἱ ἐπιστημονικαὶ ἐργασίαι του ἐφαρμοζόμεναι βεβαίως εὐεργετικῶς θὰ ἐπιδράσωσι ἐπὶ τῆς Ἑλλ. Γεωργίας.

Ἐν τούτοις ὁ συνάδελφος κ. Παπαδάκης, ὡς ἐκ τῆς νεαρᾶς ἡλικίας του δὲν εἶχε τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον νὰ μελετήσῃ τὴν ἱστορικὴν σιτοπαραγωγὴν ἐν Ἱταλίᾳ καὶ ἀλλαχὺ καὶ ἐσφαλμένως συμβουλεύει νὰ μιμηθῶμεν τοὺς ξένους, ἐνῷ οἱ ἄλλοι ὑφ' ὅς ἐυρισκόμεθα τελείως διαφέρουσι τῶν ὁρῶν ὑπὸ τοὺς ὁποίους ἀλλαχὺ ἐλήφθησαν τοιαῦτα ἢ τοιαῦτα μέτρα.

Χωρὶς καμμίαν ἀμφιβολίαν, ὅλοι οἱ Ἕλληες ὀφείλομεν πᾶσαν νὰ καταβάλλωμεν προσπάθειαν διὰ νὰ πραγματοποιήσωμεν τὴν σιτάρκειαν τῆς χώρας μας· ἀλλὰ πρὸς ἐπίτευξιν τούτου δὲν πρέπει, τυφλοῖς ὁμῶς, νὰ μιμούμεθα τὰ εἰς τὰ προηγμένα Κράτη σήμερον γινόμενα, καὶ νὰ λαμβάνωμεν τὰ ἴδια μέτρα, τὰ ὁποῖα ἐκεῖ μὲν δίδουσιν ἀρίστα ἀποτελέσματα, ἐνῷ παρ'

ἡμῶν τὰ ἴδια αὐτὰ μέτρα, κακῶς μάλιστα ἐνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν προσηκόντων μέσων, ἐφαρμοζόμενα, θὰ δώσωσιν οὐκ ἀποτελέσματα· οὕτω ἐνεργοῦντες θὰ πάθωμεν, χωρὶς ἀμφιβολίαν τὸ πάθημα τοῦ βατράχου, θέλοντος νὰ ἀποκτήσῃ φουσκόνονας, τὸ μέγεθος τοῦ βωδίου.

Αἱ πρὸς ἐπίδειξιν τῆς *σιταρκειᾶς* τῆς χώρας προσπάθειαι ὧν μας, καὶ ἰδίως τῶν ἀρμοδίων, πρέπει νὰ εὐρίσκωνται ἐν πλήρει ἀρμονίᾳ πρὸς τοὺς κοινωνικοὺς, οἰκονομικοὺς, φυσικοὺς κτλ.κτλ. ὅρους, ὑπὸ τοὺς ὁποίους εὐρισκόμεθα· πᾶσα ἐνέργεια μὴ ἐναρμονισμένη πρὸς τοὺς ποικίλους αὐτοὺς ὅρους ἀσφαλῶς θὰ μᾶς ὀδηγήσῃ εἰς ἐσφαλμένην ὁδόν, καὶ τὰ ἀποτελέσματα θὰ ᾔη δδυνήρα, ὡς τοῦτο πολλὰκις παρ' ἡμῶν παρετηρήθη.

Διὰ νὰ ἐναρμονίσωμεν ὅμως τὰ ἐκείνους λαμβανόμενα μέτρα πρὸς τοὺς ὅρους ὑπὸ τοὺς ὁποίους εὐρισκόμεθα, ἀπαραίτητον εἶναι νὰ μελετῶμεν τὴν ἱστορίαν τῶν ζητημάτων, τὰ ὁποῖα μᾶς ἀπασχολοῦσιν, ἰδίως ὅταν ταῦτα εἶναι πολυσχιδῆ καὶ ἐξαρτῶνται ἀπὸ πλείστους ὅρους διαφόρου φύσεως, ὅπως εἶναι τὸ ζήτημα τῆς σιταρκειᾶς.

Αἱ σκέψεις αὗται μὲ πείθουσιν ὅτι δὲν θὰ εἶνε ἀνευ χρησιμότητος ἡ μελέτη τῆς ἱστορίας τῆς σιτοπαραγωγῆς ἐν Ἱταλίᾳ· Εἰς τὸ σημεῖωμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον κατ' ἀνάγκην πρέπει νὰ εἶνε ὅσον τὸ δυνατόν σύντομον, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐκτεθῶσιν ἐν λεπτομερείᾳ ὅλα· αἱ φάσεις τῆς ἱστορίας τῆς σιτοπαραγωγῆς τῆς γείτονος χώρας· τὴν λεπτομερῆ μελέτην τοῦ σπουδαίου τούτου ζητήματος ἀφίω εἰς τοὺς γεωτέρους γεωπόνους μας.

Ὁ Καβούρ, ὁ μέγας πολιτικὸς τῆς Ἱταλίας (1861)· ὁ ἐπιτυχὴν τὴν ἑνωσιν τῆς χώρας του, ἦτο τελείως ἐνήμερος τῶν γεωργικῶν προβλημάτων καὶ εἶχε πολιτικὴν φιλογεωργικὴν καὶ ἐπίστευνεν ὅτι διὰ τὴν ἀνόρθωσιν τῆς Πατρίδος του ἀπαραίτητος ἦτο ἡ πρόοδος τῆς Γεωργίας τῆς χώρας· Ὁ Καβούρ ἔθετε τὰ πρῶτα θεμέλια τῆς Γεωργικῆς προόδου τῆς Ἱταλίας, ἀλλὰ τὸ ἔργον του ἐμείνεν ἡμιτελές, ἀπαράλλακτα, ὅπως καὶ παρ' ἡμῶν τὸ ἔργον τοῦ ἀειμνήστου Χαριλάου Τρικούπη ἐπίσης πιστεύσαντες ὅτι ἡ ἀνόρθωσις τῆς Ἑλλάδος πρέπει νὰ βασίζεται ἐπὶ τῆς γεωργίας, ἐμείναν ἡμιτελεῖς.

Μετὰ τὸν Γαλλογεωργικὸν πόλεμον (1870) ἡ ἑνωσις τῆς Ἱταλίας συναπληρώθη, ἀλλ' ἡ γεωργία τῆς κατ' ἐλάχιστον εἶχε προδεῦσει, ἐν τοῖς ἔργοις ἡρχισε νὰ πνέῃ μία ἰσχυρὰ πνοὴ ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεως τῆς Ἱταλικῆς Γεωργίας· κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην πᾶνπολλοὶ Ἱταλοὶ ἐσπουδαζαν εἰς τὰς Γεωργικὰς Σχολὰς τῆς Γαλλίας, τῆς Γερμανίας τοῦ Βελγίου· ἐνθυμούμαι ὅτι κατὰ τὰς σπουδὰς μου (1874—1877) εἰς Gembloux τὸ ἥμισυ τῶν συμπαθῶν μου ἦσαν Ἱταλοὶ· εἰς τὰς διπλωματικὰς ἐξετάσεις μου (1877) μετὰ 9 ποῦ ἐπαρουσιάσθημεν οἱ 4 ἦσαν Ἱταλοὶ.

Πρὸ τοῦ 1870, ἡ ὑπὲρ τῆς Γεωργίας μέριμνα τῆς Ἱταλίας ἦτο τελείως ἀσήμαντος· τότε ἡ Ἱταλία, ἔχουσα περίπου 28 ἑκατομμύρια κατοίκων δὲν παρήγε σίτον, παρὰ μόνον διὰ τοὺς 4 μῆνας, κατὰ τοὺς 8 ἄλλους μῆνας ἔτρωγε σίτον εἰσαγόμενον ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ· ἡ λιρέττα ἦτο εἰς κακὰ γάγια, καὶ ἡ κατὰ στρέμμα ἀπόδοσις τοῦ σίτου μόλις ἀνῆρχετο εἰς 65—70 χιλιόγραμματα, ἀπαράλλακτα ὅπως συμβαίνει καὶ παρ' ἡμῶν.

Οἱ ἐκ τῆς Δ. Εὐρώπης ἐπανελθόντες νεαροὶ Ἱταλοὶ γεωπόνοι ὅλοι εἶχον τὴν ἀπόλυτον πεποίθησιν ὅτι ἡ ἀναγέννησις τῆς γεωργίας τῆς Πατρίδος των θὰ ἐπιτευχθῇ διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν *χημικῶν λιπασμάτων*, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν ἀπομακρυσμένην ἐκείνην ἐποχὴν (1870) ἦσαν ἂν ὅχι τελείως ἀγνωστα, πάντως πολὺ ὀλίγον γνωστὰ εἰς τὴν Ἱταλίαν.

Κατὰ τὸ 1881 ὁ συμμαθητῆς μου, Louis Vogel, υἱὸς τραπεζίτου ἐν Μιλάνῳ, ἔδωσε τὸ πρῶτον ἐργαστάσιον παραγωγῆς θεικοῦ ὀξέως καὶ παρασκευῆς *υπερφωσφορικῶν* λιπασμάτων, τῶν ὁποίων ἡ διάδοσις κατ' ἀρχὰς ἔβαινε πολὺ ἀργά· ἡ Ἱταλικὴ Κυβέρνησις διὰ νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν διάδοσιν τῶν χημικῶν λιπασμάτων ἔδωσε (1885—1900) κατ' ὅλην τὴν Ἱταλίαν, ἰδίως εἰς τὴν Β. Ἱταλίαν μίαν 25δα πρακτικῶν γεωργικῶν Σχολῶν (μέσων καὶ κατωτέρων) τῶν ὁποίων ἡ κυριωτάτη ἐντολὴ ἦτο νὰ κἀνωσιν *ἀποδεδειγμένους ἀγρούς* διὰ νὰ δείξωσι τὰ πραγματικὰ πλεονεκτήματα τῶν νέων βελτιωτικῶν γεωργικῶν

μεθόδων (μηχανική καλλιέργεια της γης, καθαροσπόρι κτλ.) και κυρίως της χρήσεως των χημικών λιπασμάτων.

Τὸ ἀποτέλεσμα δὲ ὧν αὐτῶν τῶν ἐνεργειῶν ἦτο ὅτι ἐνῶ ἡ μέση ἀπόδοσις τοῦ σίτου κατὰ τὸ 1880 ἦτο μόνον 65 χιλιόγραμμα κατὰ στρέμμα κατὰ τὸ 1910 ἀνῆλθεν εἰς 93 χιλιόγραμμα.

Ἀργότερα, χάρις εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῆς χρήσεως τῶν χημικῶν λιπασμάτων, αἱ εἰς σίτον ἀποδόσεις τῆς Ἰταλικῆς γῆς ὁλεν, ἐβαίνουν αὐξάνουσαι, καὶ κατὰ τὸ 1924 ἐφθασαν εἰς 110 χιλιόγραμμα.

Ἐξ ὧν ἀνωτέρω γράφομεν καταφαίνεται ὅτι ἡ αὐξήσις τῆς σιτοπαραγωγῆς ὀφείλεται εἰς μακρὰν σειρὰν διαφόρων μέτρων καλῶς μελετημένων καὶ κάλλιστα μετ' ἐπιμονῆς καὶ υπομονῆς ἐφαρμοζομένων μεταξὺ τῶν μέτρων τούτων βεβαίως τὴν πρώτην θέσιν κατέχει ἡ ἐπέκτασις τῆς χρήσεως τῶν χημικῶν λιπασμάτων ὡς κάλλιστα ἀποδεικνύουσιν οἱ κάτωθι ἀριθμοί:

Κατανάλωσις ὑπερφωσφορικοῦ λιπάσματος ἐν Ἰταλίᾳ εἰς στρογγυλοὺς ἀριθμοὺς κατὰ:

Τὸ 1913	τόννοι	927,000
» 1924	»	1340,000
» 1925	»	1465,000

Εὐνόητον εἶναι ὅτι τὰ ἄνω ποσὰ τοῦ ὑπερφωσφορικοῦ συνεπληρώθησαν μετὰ τὰ σχετικὰ ποσὰ ἀζωτούχων καὶ καλιούχων λιπασμάτων, παραχθέντων ἐν Ἰταλίᾳ ἢ εἰσαχθέντων ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς.

Διὰ τὴν σπορὰν δὲ τοῦ ἔτους 1925—26 ἡ κατανάλωσις τῶν λιπασμάτων, κατὰ τὸ ὑπόμνημα τοῦ κ. G. Costanzo, ἦτο ἀνωτέρα τῆς τοῦ προηγούμενου ἔτους κατὰ 450000 τόννους.

Ὡστε δὲν εἶναι παράδοξον ὅτι ἡ Ἰταλία, κατόπιν τοιαύτης κατανάλωσος χημικῶν λιπασμάτων (1.915.000) παρήγαγε κατὰ τὸ 1926 σίτον τόνν. 6005000 καὶ βαδίζει γοργῶς πρὸς τοὺς 7.500.000 οἱ ὅποιοι ἀποτελοῦν τὴν ἐτησίαν κατανάλωσιν τῆς.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ἀπὸ ὅσα ἀνωτέρω ἐξέθεσα ἐξάγονται τὰ ἐξῆς συμπεράσματα:

1ον) Ἡ Ἰταλία σήμερον παράγει σίτον ἐπαρκούντα διὰ τὴν κατανάλωσιν δέκα μηνῶν, ὥστε εἰσάγει ξένον σίτον μόνον διὰ 2 μηνῶν.

Ἐνῶ πρὸ 40ετίας παρήγαγε μόνον διὰ 4 μηνῶν, κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1921 ἡ Ἰταλικὴ σιτοπαραγωγή ἐπῆρκει δι' 7 μηνῶν.

2ον) Τὰ ἄνω θαυμάσια ἀποτελέσματα ὀφείλονται κυρίως εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῆς χρήσεως τῶν χημικῶν λιπασμάτων.

Κανεὶς βεβαίως δὲν δύναται νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἀρνούμαι τὴν εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν καὶ ὧν τῶν ἄλλων βελτιωτικῶν μεθόδων τῆς αὐξήσεως τῶν ἐσοδεῶν, πρεσβεύω ὅμως ὅτι **τὸ ταχύτερον, ἀσφαλέστερον καὶ οἰκονομικώτερον μέσον** τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν γεωργικῶν προϊόντων καὶ ἰδίως τοῦ σίτου εἶναι τὰ χημικὰ λιπάσματα.

3ον) Ἡ Πατρίς μας τάχιστα—πολὺ ταχύτερον τῆς Ἰταλίας—δύναται νὰ ἔχῃ σιτάρκειαν χρησιμοποιοῦσα ἄφθονα καὶ καλῆς ποιότητος λιπάσματα. Εὐνόητον δὲ εἶναι ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῶν χημικῶν λιπασμάτων θὰ ἦνε ἐπὶ τοσοῦτον ἱκανοποιητικώτερα, ἐφ' ὅσον ἡ χρῆσις αὐτῶν ἐνισχύεται καὶ διὰ τῆς ἐφαρμογῆς ὧν τῶν ἄλλων βελτιωτικῶν μεθόδων, τῶν ἐνδεικνυμένων ὑπὸ τῆς Γεωπονικῆς ἐπιστήμης καὶ μεταξὺ τῶν ὁποίων πρωτεύουσιν θέσιν κατέχουσιν, ἡ ποιότης τοῦ σπόρου, καὶ ἡ καταπολέμησις τῶν παθήσεων τοῦ σίτου καὶ ἰδίως τῶν ζιζανίων.

4ον) Τὰ μέτρα τῆς εἰς μεγάλην κλίμακα ἐκλαϊκείσεως τῆς χρήσεως τῶν χημικῶν λιπασμάτων πολλάκις ἐξεθέσαμεν καὶ εἰς τὸν Ἀγρ.Ταχ)μον καὶ ἀλλαχοῦ. Οἱ καλοὶ πατριῶται ἅς προπαγανδίζουν δραστηρίως τὴν χρῆσιν τῶν χημικῶν λιπασμάτων, μετὰ τὴν βεβαίωσιν ὅτι διὰ αὐτῶν τάχιστα θὰ ἔχωμεν ὅχι μόνον σιτάρκειαν, ἀλλὰ καὶ πλήρη οἰκονομικὴν εὐεξίαν.

ΑΡ. Θ. ΜΟΥΡΑΤΟΓΛΟΥΣ

Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

Πρὸς ἐπιβεβαίωσιν καὶ ἐνίσχυσιν τῶν ὧν ἐγράψαμεν εἰς τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον: **Ἡ Σιτάρκεια—Διδάγματα ἐξ Ἰταλίας**, καλὸν θεωροῦμεν νὰ ἀναδημοσιεύσωμεν ἐνταῦθα ἀπόσπασμα ὑπομνήματος τοῦ Γάλλου κυρίου Camille Motignon μέλους τοῦ Ἰνστιτούτου καθηγητοῦ τοῦ College de France δημοσιευθέντος εἰς τὸ περιοδικὸν «La Science et la Vie» (8βριος 1926) κατὰ πιστὴν μετάφρασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Περιδικοῦ τὰ **Ἔργα** (τεύχος 37—15 Μαΐου 1927).

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΟΥ ΣΙΤΟΥ ΚΑΙ Η ΧΗΜΕΙΑ ΤΩΝ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ ΕΝ ΙΤΑΛΙΑ

Ἡ Σικελία, ἡ ὁποία μετὰ τῆς Καρχηδόνας, ὑπῆρξεν ὁ σιτοβολὼν τῆς Ρώμης, ἦτο ὁ καλλίτερος ἐνδεδειγμένος χώρος διὰ τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος τοῦ σίτου καὶ δι' ἀποτελεσματικὴν συμβολὴν εἰς τὸν καλούμενον ἐν Ἰταλίᾳ **πόλ·μον σίτου**.

Ἡ Σικελία παράγει πάντοτε καλὰ σιτηρά: εἶδον εἰς Girgenti σίτον βάρους διαστάσεων εἰς βαθμὸν καταπλήσσοντα, ἀλλ' ἡ καλλιερουργία διὰ σίτου ἐπιφάνεια ἔχει ἐλαττωθῇ κατὰ πολὺ καὶ δι' ἀπαιτητῇ μεγάλῃ προσπάθειᾳ διὰ νὰ πεισθῇ ὁ σικελὸς γεωργὸς νὰ ἐντείνῃ τὴν σπορὰν τοῦ σίτου. Ἄς μὴ λησμονώμεν ὅτι κατὰ τὸν τρίτον πρὸ Χριστοῦ αἰῶνα δ' Ἀμίλκας Βάρκας, ὅστις κατέχευε στρατιωτικῶς τὸ Pellegrino, τὸ ὁποῖον δεσπόζει σήμερον τοῦ Παλέρμου μετὰ τὴν ξηρασίαν τοῦ πετρώδους ὅγκου του, διέθρεψε τοὺς ἀνδρας του μετὰ σίτον τῆς συγκομιδῆς τοῦ ὅρου τούτου.

Ἡ Σικελία καταναλίσκει λιπάσματα, ἀλλὰ δὲν φαίνεται νὰ ἔχουν μελετηθῇ καλῶς αἱ συνθήκαι τῆς χρήσεώς των, εἰς χώραν θερμὴν καὶ ξηράν, ὅπως εἶναι αὕτη: αὐτὸ ἀκριβῶς ὑπῆρξεν ἡ βῆσις σοβαρῶν συζητήσεων. Εἶναι γνωστὸν ἐν Γαλλίᾳ πόσον ἡ χρῆσις τῶν λιπασμάτων εἶναι συνήθως ἀπατηλὴ κατὰ τὰ ἔτη τῆς ξηρασίας καὶ τοῦ καύσωνος, ὅπως εἶναι ἐξ ἴσου ἄγνωστοι καὶ αἱ ἐπενεκταὶ τροποποιήσεις εἰς τὴν συνήθη μέθοδον χρησιμοποίησεως αὐτῶν διὰ τὴν λυσίτηλ ἁντίδρασιν κατὰ τῆς ἀποτυχίας ταύτης.

Ὅλα τὰ λιπάσματα παρέσχον ἔδαφος ἀνακοινώσεων, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δεικνύει ὅτι ἡ Ἰταλία καταβάλλει σοβαρὰν προσπάθειαν διὰ τὴν καλυτέρευσιν τῆς ἀποδόσεως τῆς γεωργίας τῆς. Ἡ βιομηχανικὴ παρασκευὴ τῶν ὑπερφωσφορικῶν λιπασμάτων αὐξάνει ταχέως χάρις εἰς τὰς προσπάθειας τῆς Société de Montecatini ἡ ὁποία ἔλαβεν ἐν Ἰταλίᾳ θέσιν σημαίνουσαν, ὅπως παρ' ἡμῖν ἡ Compagnie de Saint—Gobain. Κέκτηται ἐγκαταστάσεις δι' ἐτησίαν παραγωγὴν **4 ἑκατομμυρίων τόννων**.

Ἡ αὕτη Ἑταιρία ἐξεδόθησε πρόγραμμα συνθετικῆς παρασκευῆς τῶν ἀζωτούχων ἐνώσεων ἡ ὁποία θὰ καλύψῃ πληρέστατα τὴν εἰς ἀζωτούχους οὐσίας, κατανάλωσιν ἐν Ἰταλίᾳ, ἐν περιπτώσει ἀκόμη διπλασιασμοῦ αὐτῆς. Ἐν μέγα ἐργοστάσιον λειτουργεῖ ἤδη εἰς Μεράνο—Σενίγιο, ἐντὸς τοῦ πρώην αὐστριακοῦ Τυρόλου μετὰ ἐργοστασίου μετατροπῆς τῆς συνθετικῆς ἀμμωνίας εἰς νιτρικὸν ὀξύ καὶ νιτρικὰ ἄλατα. Ἄλλα ἐργοστάσια μεγάλης ἰσχύος εὐρίσκονται ὑπὸ ἐγκαταστάσιν εἰς Κογινίαν τῆς Σαρδηνίας Κρότωνα τῆς Καλαβρίας, εἰς Νοβάραν καὶ Ρόδο, πλησίον τοῦ Μπελλοῦνο τῆς Βενετίας. Χρησιμοποιοῦσιν ὑδραυλικὴν ἐνέργειαν διὰ τὴν παρασκευὴν τοῦ ὁδρογόνου, ηλεκτρολυτικῶς ἐκ τοῦ ὕδατος, ἀπαιτήτου εἰς τὰς συνθέσεις καὶ ἐφαρμοζοῦσι τὴν καταλυτικὴν δράσιν, κατὰ τὰς χημικὰς ἐνώσεις δι' ὑψηλῶν πιέσεων.

Ἐντὸς ὀλίγου ἡ Ἰταλία θὰ ἀποτινάξῃ καθ' ὅλοκληρίαν τὴν ἐξάρτησίν της ἐκ τοῦ Νίτρου τῆς Χιλῆς, θὰ παραγάγῃ ὅλα τὰ ὑπερφωσφορικά λιπάσματά της καὶ θὰ

δυνήθῃ κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν παρίσταν τῆς λιρέττας καὶ τὴν ὑψωσιν τῆς τιμῆς της. Δὲν εἶναι μόνον τὰ ἀζωτοῦχα προϊόντα διὰ τὰ ὅποια ἡ Ἰταλία ἐπιθυμεῖ ν' ἀποφύγῃ τὴν ἐξαγωγήν τοῦ νομίσματός της: ἐπιζητεῖ τὴν σιτηρὴν ταύτην νὰ ἐλευθερωθῇ ἐκ τῆς ξένης ποτάσεως, γαλλικῆς, ἢ γερμανικῆς, ἐγκαθιστῶσα τὴν κατεργασίαν τοῦ λευκίτου.

ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΡΟΟΔΟΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΟΣ

Τὸ ζήτημα τοῦτο ἀπὸ καιροῦ καὶ ἐπανειλημμένως ἀνησχόλησε τὰς στήλας τοῦ «Ἀγρ. Ταχ)μου» ὅστις τὴν ἐν τῷ στρατῷ Γεωργικὴν ἐκπαίδευσιν θεωρεῖ ὡς ἐν τῶν ἀποτελεσματικωτέρων μέσων διὰ τὴν διάδοσιν τῶν ὑγειῶν γεωργικῶν ἰδεῶν, καὶ ἰδίως διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν γῆν καὶ τὸ χωρίον των.

Εἶναι ἀναντίρρητον ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς στρατιωτικῆς θητείας συντελεῖται ἡ κοινωνικὴ δαπαιδωγὴ τοῦ νέου, ἡ διαμόρφωσις τοῦ χαρακτῆρος του. Ὁ στρατιώτης παύει πλέον ἀπὸ τοῦ νὰ θεωρῇ τὸν ἑαυτὸν τοῦ παιδὶ, παύει ἀπὸ τοῦ νὰ βασιζέται εἰς τὴν προστασίαν τῶν γονέων του, διαβλέπει διὰ πρώτην φοράν τὴν πάλιν τῆς ζωῆς, καὶ αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ λάβῃ ἀπόφασιν, τοῦ τί θὰ κάμῃ ὅταν λήξῃ ἡ στρατιωτικὴ του θητεία.

Εἶναι κατὰ συνέπειαν ἡ δύσκολος καμπὴ τῆς ζωῆς, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐξαρτᾶται καὶ ἡ μέλλουσα δράσις τοῦ ἀτόμου εἰς τὴν κοινωνίαν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν ὅθεν τῆς στρατιωτικῆς θητείας ἡ Πολιτεία ἔχει καθήκον νὰ ποδηγετήσῃ καὶ νὰ κατευθύνῃ διὰ καταλλήλων διαλέξεων, διδασκαλιῶν καὶ πρακτικῶν ἀσκήσεων, τοὺς ἀγρότας πρὸς τὸ ἔργον των, καὶ νὰ μὴ τοὺς ἀφίγῃ, λόγω τῆς ψυχολογικῆς καταστάσεως εἰς ἣν εὐρίσκονται, καὶ τοῦ συγχρωτισμοῦ τῶν μετ' ἄλλων στοιχείων προσρχομένων ἐκ τῶν πόλεων, καὶ ἄτινα, λόγω τῆς ἀνωτέρας ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διανοητικῆς μορφώσεώς των, τοὺς ἐπηρεάζουν, καὶ τοὺς κάμνουν νὰ θεωροῦν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀγρότου, ὡς τὸ μᾶλλον δουλοπρεπές, ἀσύμφορον καὶ τὸ παρέχον μετὰ τοὺς περισσοτέρους κόπους, τὰς ὀλιγωτέρας τῶν ἀπολαύσεων.

Ἐνῶ κάλλιστα γνωρίζομεν ὅτι ἐν τῇ πραγματικότητι τὸ ἐναντίον εἶναι ἀληθές καὶ ὅτι ὁ πτωχότερος γεωργὸς εἶναι κατὰ πολὺ εὐτυχεστέρους αἰουδήτοτε ἔργατου ἢ μικροαστοῦ τῶν πόλεων.

Ἡ γεωργία εἶναι γλυκεῖα καὶ ἀρχοντικὴ πτώχεια. Ἰδοὺ ἐξ ἄλλου ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου τί ἔγραψε ὁ κ. Μουράτογλου πρὸ ἐνός περίπου ἔτους εἰς ἄρθρον τοῦ δημοσιευθέντος εἰς τὸν Ἀγρ. Ταχ)μον (φύλλον 171):

«Υπάρχει ἄλλος ἕνας ἀκόμη ὁργανισμός, ὁ ὁποῖος «οὐσιωδέστατα καὶ θετικῶς ἠδύνατο νὰ συντελέσῃ εἰς «τὴν ταχίστην διάδοσιν τῶν χημ. λιπασμάτων: **Ὁ Ἑθνικὸς Στρατός**. Περὶ τούτου δὲν κάμνομεν λόγον, «παρεμπιπτόντως μόνον τὸν ἀναφέρομεν—διότι δὲν γνωρίζομεν κατὰ πόσον τὸ στρατιωτικὸν πνεῦμα συμβιβάζεται πρὸς τὴν ἐνασχόλησιν τοῦ στρατοῦ μετὰ βιοποριστικὰ γεωργικὰ ἔργα. Γνωρίζομεν μόνον ὅτι ἀλλαχοῦ «ἰδίως ἐν Βελγίῳ, τοῦλάχιστον ἄλλοτε, ἡ γεωργικὴ ἐκπαίδευσις τοῦ στρατιώτου ἀπετέλει σπουδαῖον μέρος «τῆς ὅλης στρατιωτικῆς ἀνατροφῆς του» διὰ τοῦτο δύο «ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (μόνον μ.μ.) οἱ βέλγοι στρατιῶται ἐνησχολοῦντο ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν εἰδικῶν γεωπόνων, μετὰ γεωργικὰ ἔργα πρὸς συμπλήρωσιν παραλλήλως πρὸς τὴν στρατιωτικὴν, καὶ τῆς γεωργικῆς ἀνατροφῆς των.

«Καὶ παρ' ἡμῖν δὲ πολλάκις συνητήσαμεν ἀξιωματικούς, καὶ μάλιστα ἀνωτάτους, οἱ ὅποιοι εὐμενῶς ἀπέβλεπον πρὸς τοιοῦτον τι σύστημα ἐκπαίδευσως τοῦ «στρατιώτου» ἀλλήθες εἶναι ὅτι ἄλλοι πάλιν ἀξιωματικοί, καὶ μάλιστα κατὰ πλειονοψησίαν, ἀποκρούουσιν «τὴν ἐνασχόλησιν τοῦ στρατιώτου εἰς ἔργα ἄλλα ἐκτὸς «τῶν καθαρῶς στρατιωτικῶν.

«Δὲν ἐπιμένομεν πλεῖστον ἐπὶ τοῦ θέματος τού-

»του, διότι εἶναι ξένον πρὸς τὸ ὅπ' ὄψιν μας ζήτημα «τῆς σιταρκείας τῆς χώρας».

Καὶ ὁ συνάδελφος κ. Θ. Μελλάς εἰς ἄρθρον τοῦ δημοσιευθέντος εἰς τὸν Ἀγρ. Ταχ)μον (φύλ. 180) τονίζει τὴν ἀνάγκην τῆς ἐν τῷ στρατῷ γεωργικῆς ἐκπαίδευσως καὶ μὴ ἀρκούντος μόνον εἰς λόγια, προσφέρθη, καὶ ἀνέλαβε νὰ κάμῃ σειρὰν ὀλὴν γεωργικῶν διαλέξεων εἰς τὴν Φρουρὰν Ἀθηνῶν.

Ἡ εὐάνδρος Κρήτη πρωτοστατεῖ καὶ πάλιν εἰς τὴν γεωργικὴν ταύτην κίνησιν ὅπως ἐσυνείδησε νὰ εἶναι πάντοτε ἡ πρώτη εἰς κάθε ἔργον προόδου καὶ Ἑθνικῆς ἀναμορφώσεως, καθ' ὅτι τὴν προόδον τῆς γεωργίας τῆς χώρας μας θεωροῦμεν ὡς ἔργον πολὺ περισσότερον Ἑθνικὸν ἀπὸ τὰ διάφορα ἄλλα ζητήματα, τὰ καθημερινῶς συζητούμενα ἀνὰ τὰς ὁδοὺς καὶ ἀλλαχοῦ.

«Καὶ τώρα ἔρχονται ἡ Χαλκίς, τὰ Ἰωάννινα καὶ Σέρραι. Τὸ ὄνειρον ἤρχισε νὰ πραγματοποιεῖται, ὁ γεωργικὸς ἀνεμὸς ἤρχισε νὰ πνέῃ εἰς τὸν στρατόν. Εἶναι ἀξίον συγχαρητηρίων οἱ ἀρχηγοὶ τῶν στρατιωτικῶν μονάδων, οἱ σχόντες τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἰδρύσεως ὑποδαιγματικῶν λαχανοκήπων: ὡς ἐπράξεν ἡ ἐπιμελητεία Ε. Σώματος Στρατοῦ τῇ ἐμπνεύσει τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Συν)χου κ. Αἰμ. Σκαρβέλλῃ.

«Οἱ οἱ καρποὶ τῆς ὅλης ταύτης κινήσεως θὰ εἶναι ἀριστοὶ καὶ τάχιστα θὰ φανοῦν οὐδεμίαν ἔχοντες ἀμφιβολίαν, εὐχόμεθα μόνον τὸ παράδειγμα τῆς πρωτοπορείας ταύτης ν' ἀκολουθήσουσι τάχιστα ἅπαναι αἱ ἐν τῇ χώρᾳ μας στρατιωτικαὶ μονάδες μετὰ τὸν αὐτὸν ἐνθουσιασμόν, καὶ τότε δυνάμεθα νὰ εἰμεθα ἡσυχοὶ ὅτι καὶ τοὺς τόσον ἐπιφόβους, οὐρμπανισμὸν καὶ κομμουνισμόν, θὰ καταπολεμήσωμεν, καὶ τὰ οἰκονομικά μας ταχέως θὰ βελτιώσωμεν. Ἡ εἰρηνικὴ δὲ αὕτη Οἰκονομικὴ νίκη τοῦ Στρατοῦ μας θὰ ἔχῃ τὴν θέσιν τῆς, μεταξὺ τῶν περιλαμβομένων πολεμικῶν τοιοῦτων.

Ἐξ ἄλλου μὴ λησμονώμεν τὰ διδάγματα τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου, δὲν νικῶν μόνον τὰ κανόνια, καὶ τ' ἀεροπλάνα, ἀλλὰ νικᾷ **πρωτίστως ἡ αὐτάρκεια** δηλαδὴ ἡ μεγάλη παρὰ γεωργικῶν προϊόντων.

Ἀνεξαρτήτως ὅμως τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς, ἡ πρόοδος τῆς Γεωργίας καταναλισκομένης μεγάλα ποσὰ χημικῶν λιπασμάτων θὰ συντελέσῃ ἀμεσώτερον καὶ εἰς τὴν ἄμυναν τῆς χώρας διὰ τῆς ἐξασφαλίσεως παραγωγῆς ἀζώτου, χρησιμοποιομένης τῆς δυνάμεως τῶν εἰς τὸν τόπον μας εὐρισκομένων πτωσῶν ὕδατων.

Τὸ ἄζωτον δὲ ὡς γνωστὸν εἶναι ἡ βῆσις πάσης ἐργητικῆς ὕλης. Βλέπετε καὶ Ἰταλίαν.

Θ. Α. ΛΥΚΙΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ

Ἡ εἰκὼν τῆς πρώτης σελίδος τοῦ ἀνὰ χεῖρας παύχους μας παριστᾷ μίαν ἑξοχὴν ἀγελάδα ἥτις εἰς διάστημα ἐνὸς ἔτους (1925—26) ἔδωκε 9399 χιλιόγρ. γάλακτος, περιέχοντος 336 χιλιόγρ. χημικῶς καθαρᾶς λιπαρᾶς οὐσίας, ἥτοι ὅπερ τὰ 400 χιλιόγρ. βοτάνου τοῦ ἐμπορίου.

Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι εἶναι καταπληκτικοί: μόνον τὸ βούτυρον τῆς ἀγγελάδος αὐτῆς ἔχει ἀξίαν 40.000 σημερινῶν ἰδικῶν μας δραχμῶν.

Ποτὸς κτηνοτρόφος καὶ εἰδικώτερον ποιὸς γαλακτοπαραγωγὸς διαβάσει τοὺς ἄνω ἀριθμοὺς δὲν θὰ πῇ ἀπὸ τὴν καρδίᾳ του: **«Ἀχ, ἂν εἶχα μίαν τοιαύτην ἀγελάδα τί καλὰ ποῦ θὰ ἦτο... Τὴ θαύμαστα ῥάστα εἶναι αὐτή!!!»**

Βέβαια ἡ ῥάστα ἔχει μεγίστην σπουδαιότητα καὶ διὰ τὴν ἀγελάδα καὶ διὰ τὸ σῆμα καὶ κτλ.

Δι' αὐτὸν τὸν λόγον εἰς ὅλα τὰ γεωργικῶς πραγματικὰ πολιτισμένα Κράτη καὶ κυβερνήσεις, καὶ Συνομοί, καὶ εἰδικὰ σωματεῖα καὶ ἰδιῶται ἀκόμη συνεισφέρουν πλὴλὰ χρήματα καὶ βοήθουσαν σφοδρὴν ἐπιστήμονας καταγινόμενους εἰς τὴν καλυτέρευσιν τῆς ῥάσας τῶν ἀγελάδων, τῶν ἀλόγων τῶν προβάτων κτλ.κτλ., ἐν γένει ὧν τῶν ὄντων ποτὶ ζοῦν: οἱ συνεισφέροντες χρήματα διὰ τοιοῦτους σκοποὺς ἐξυπηρετοῦν τὰ συμφέροντά των, διότι ὅλα τὰ ζωντανά, εἴτε φυτὰ εἶναι, εἴτε ζῶα, εἶναι

ΥΑΛΟΥΡΓΕΙΟΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΕΛΛ. ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ-33, ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ

Τηλεγραφική Διεύθυνσις: ΟΞΕΑΛ, 'Αθήνας -- Τηλέφωνον Ν. 6—89

ΑΠΟΘΗΚΑΙ:

ΑΘΗΝΑΙ: Παλιός σταθμός Θησίου
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ: 20 'Οδός 'Αριστοειδίου
και όδός 'Αγ. Διονυσίου

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ

Είς πάσας τὰς πόλεις τῆς
'Ελλάδος.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΥΑΛΟΥΡΓΕΙΟΥ

ΥΑΛΟΠΙΝΑΚΕΣ: Κοινός, 'Επιστεγάζεως και 'Αδιαφανείς (MAT)

ΕΙΔΗ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΥΑΛΟΥ:

Φιόλαι γυμνί: Κονιάκ, Οίνου, Λικέρ, Ζύ-
θου, 'Αεριούχων Ποτών, Μεταλλικών
'Υδάτων, Φαρμακείων.

Γαλόνια Γυμνά και Πλεκτά.

Δαμιτζάνι Πλεκτά. **Παγωνιόροι** Πλεκτά.

Βαρελάκια Γυμνά και Πλεκτά.

ΕΙΔΗ ΛΕΥΚΗΣ ΥΑΛΟΥ:

Ποτήρια 'Υδατος, Οίνου, Ζύθου, Λικέρ, Ρακίς,
Ούζου. — **Φιόλαι** Τραπέζης και Νυκτο-
φιόλαι. — **Κανάτια**. — **Φρουτιέρες** και
Σαλατιέρες. — **Πιατέλλα**. — **Δισκά-
κια**. — **'Αλατοδοχεῖα**. — **Γλυκοδο-
χεῖα**. — **Μελανοδοχεῖα**. — **Βεντούζες**.
'Εσωκάνδηλα. — **'Ανθοδοχεῖα**. —
Λάμπαι. — **Δαμποδοχεῖα**. — **Δαμ-
πόγυαλα**. — **Αμπαζούρ**.

Τιμοκατάλογοι και εικονογρ. Δευκώματα αποστέλλονται δωρεάν τῷ αἰτούντι

ἐπιδεκτικά, διὰ διαφορῶν ἐπιστημονικῶν μεθόδων, σπουδαιότη-
των βελτιώσεων, αἱ ὁποῖαι διὰ τῆς εὐφυοῦς ἐφαρμογῆς των
αὐξάνουν τὰ εἰσοδήματα τοῦ γεωργοῦ.

Οἱ γονεῖς ἀπὸ τούτων ὁποῖους προήλθε τὸ φυτὸν ἢ τὸ ζῶν ἔ-
χουν μεγίστην ἐπίδρασιν καὶ σπουδαιότητα ἐπὶ τούτου. Τὴν
ἐπιστημονικὴν αὐτὴν ἀλήθειαν ὅλοι οἱ γεωργοὶ καὶ προπάντων
οἱ κτηνοτρόφοι κάλλιστα γνωρίζουν, δι' αὐτὸ δὲ καθεὶς γυρεύει
νὰ καλλιεργῇ τὴν ἀγελάδα του, τὴν φοράδα του καὶ πρὸς
τοῦτο δὲν λυπᾶται οὔτε κόπους οὔτε ἐξόδα διὰ νὰ εὕρῃ τὸν
καλύτερον ἐπιβήτορα.

Αὐτὸ ποῦ συμβαίνει διὰ τὰ ζῶα ἀπαράλκτα γίνεται καὶ
διὰ τὰ φυτά.

Οἱ ἐπιστήμονες, οἱ καταγινόμενοι εἰς τὴν καλλιτέρευσιν τῆς
ράτσας τῶν ζῶων μεταχειρίζονται διαφόρους μεθόδους.

Πολλὰ καὶ παρ' ἡμῶν ἐγένοναν διάφοροι δοκιμαὶ διὰ τὴν
καλλιτέρευσιν τῶν ζῶων μας καὶ τελευταίως ἡ Γεωργικὴ ὑπη-
ρεσία ἀπεφάσισε νὰ δοκιμάσῃ καὶ τὴν καλλιτέρευσιν τῶν ποι-
κιλιῶν (ράτσας) τῶν σιτηρῶν μας διὰ τῆς ἰδρύσεως ἐιδικῆς
σταθμοῦ καλλιτερεῦσεως σιτηρῶν Δαρίσσης.

Βέβαια ἐδῶ δὲν πρόκειται νὰ πραγματοποιηθῶμεν τὰς μεθό-
δους τῆς τελειοποιήσεως τῆς ράτσας τῶν ζῶων ποῦ τρέφομεν
καὶ τῶν φυτῶν ποῦ καλλιεργούμεν ἐπιθυμοῦμεν ὅμως νὰ ἐπι-
στήσωμεν τὴν προσοχὴν τῶν κτηνοτρόφων ἐν γένει, καὶ εἰδι-
κῶς τῶν καταγινόμενων εἰς τὴν γαλακτοκομίαν, οἱ ὁποῖοι εἰ-
σάγουν μὲ πολλὰ ἐξόδα ξένες ράτσες (ἀπὸ τὴν Κριμαίαν,
τὴν 'Ελβετίαν κτλ.) ἐπὶ τοῦ ἀκολουθούτου σπουδαίου σημείου:

Μία εὐγενὴς ράτσα διὰ νὰ δώσῃ πλήρη ἱκανοποιητικὰ
ἀποτελέσματα πρωτίστως πρέπει νὰ τρέφῃται ἀφθόνως μὲ
τροφὰς καλλίστης ποιότητος, εἰς τὰς ὁποίας τὰ διάφορα θρε-
πτικὰ στοιχεῖα νὰ εὐρίσκωνται εἰς τὰς πρεπούσας ἀναλογίας.
Τὸ ἴδιον ἀνριβῶς συμβαίνει καὶ μὲ τὰ βελτιωμένα φυτά.

Ὅποιος εἰσάγει ἐξευγενισμένα ζῶα ἢ σπόρους χωρὶς νὰ
φροντίσῃ τὴν ἀφθονίαν τῶν τρέφῃ κάλλιστα καὶ ἀπὸ ἀπόψεως
ποσότητος καὶ πρὸ πάντων ἀπὸ ἀπόψεως ποιότητος, ἄερα
καβουρδίζει.

Ἡ σημερινὴ κατὰστασις τῆς κτηνοτροφίας μας εἶναι ἐλε-
σινὴ καὶ ἀξιοδράκτος, διότι αἱ τροφαὶ μὲ τὰς ὁποίας τρέφομε

τὰ ζῶα μας καὶ ὀλίγαι καὶ μετρίαις ποιότητος εἶναι· τοῦτο δὲ
διότι ἡ 'Ελληνικὴ γῆ πεινᾷ καὶ δίδει πολὺ ὀλίγον χόρτον με-
τριωτάτης ποιότητος.

Διὰ νὰ καλλιεργῶμεν τὴν κτηνοτροφίαν μας πρέπει
καλῶς νὰ περιποιούμεθα καὶ πρὸ πάντων ἀφθόνως καὶ καταλ-
λήλως νὰ λιπαίνωμεν ὅλα τὰ λειβάδια μας καὶ ὅλους τοὺς
ἀγρούς μας εἰς τοὺς ὁποίους καλλιεργούμεν κτηνοτροφίας.
Προσθέτομεν προσέτι ὅτι αἱ ἐκτάσεις, αἱ παρ' ἡμῶν καλλιε-
γούμεναι εἰς κτηνοτροφικὰ φυτά, εἶναι πολὺ ὀλίγαι, καὶ πρέ-
πει ν' αὐξηθοῦν κατὰ πολὺ.

Καλῶς πρέπει νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι τὰ προσδοκώμενα ζῶα
εἶναι ἀπλούστατα μηχαναὶ, αἱ ὁποῖαι δὲν δύνανται νὰ παρα-
γάγουν κατεργασμένα προϊόντα χωρὶς πρώτας ὕλας· διὰ τὰ
ζῶα—μηχανὰς—δὲ αἱ πρώται ὕλαι εἶναι αἱ τροφαί· ὅσον ἀ-
φθονώτερας καὶ καλλιτέρας πρώτας ὕλας (τροφὰς) ἔχουν τὰ
ζῶα μας (μηχαναὶ) τόσον καλλίτερα καὶ ἀφθονώτερα προϊόντα
θὰ μᾶς δώσουν.

Αὐτὴ εἶναι ἡ πρώτη βᾶσις· ὕστερα θὰ ἀκολουθήσῃ ἡ
καλλιτέρευσις τῶν ζῶων μας.

Τὰ θέματα ταῦτα πολλάκις ἀνέπτυξεν ὁ 'Αγρ. Ταχ)μος,
εὐχαρίστως δὲ βλέπομεν ὅτι αἱ διδασκαλαὶ μας σιγὰ σιγὰ πιά-
νουν τόπον, οἱ γεωργοκτηματῆς μας ἤρχισαν νὰ ἐννοοῦν ὅτι
διὰ νὰ ἔχουν καλὰ ζῶα καὶ κέρδη ἀπὸ τὴν κτηνοτροφίαν πρέ-
πει νὰ λιπαίνουν τὰ κτήματά των· συνιστῶμεν εἰς τοὺς ἀνα-
γνώστας μας μὲ προσοχὴν νὰ διαβάσουν τὰς ἐπιστολάς των
κ. κ. Ν. Γεωργουλῆ ἐκ Λιτοχωρίου Αἰκατερίνης, καὶ 'Ανθ.
Περάκη ἀπὸ τὸ Κακοδίκην Σελίνου, τὰς ὁποίας δημοσιεύομεν
εἰς τὸ ἀνὰ χεῖρας τεύχος.

Ὁ 'Αγρ. Ταχ)μος καὶ ἄλλοις ἐδημοσίευσεν τοιαύτας ἐπι-
στολάς ἐξ 'Αγρινίου κ.τ.λ.

Τὸ ἐξαίρετον γεωργικὸν περιοδικὸν ἡ «'Αγροτικὴ Ζωὴ» εἰς
τὸ 4ον τεύχος τῆς (Μηνὸς Μαΐου 1927 εἰς τὰς σελ. 8—12)
δημοσιεύει σχετικῶς πρὸς τὸ ὕψος τῆς ζήτημα δύο περι-
σπούδαστα ἄρθρα, τὸ ἐν ἐγγραφῇ ὑπὸ τοῦ κ. Δεσκάζου, Διευθυν-
τοῦ τῆς ΕΓΕ αἱ χλωραὶ τροφαὶ κτλ. τὸ δὲ ἄλλο μὲ τίτλον
«Βελτιώσατε τὰ λειβάδια σας» ἐγγραφῇ ἀπὸ τὸν γεωπόνον κ.
Ν.Η. 'Αναγνωστόπουλον, ὅστις ἄριστα ἐξετάζει τὸ ζήτημα τῆς
χορτοπαραγωγῆς μας.

Θερμῶς συνιστῶμεν εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους μὲ προσοχὴν
νὰ διαβάσουν τὰ δύο ταῦτα ἄρθρα, ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ὁ-
ποίων πολλὰ θὰ ὠφεληθοῦν.

Α.Θ.Μ.

Η ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΕΛΑΙΑΣ

ΠΩΣ ΘΑ ΑΥΞΗΣΩΜΕΝ ΤΟ ΛΑΔΙ ΜΑΣ

Ὁ Νομογεωπόνος κ. Ν. Λύχνος ἐδημοσίευσεν εἰς τὴν
Γεωργικὴν Πρόσδοκ τῆς Κερκύρας ἐν ἄρθρῳ μὲ τὸν ἄνω
τίτλον, γραμμένον μὲ πολὺν πόνον διὰ τὴν ἐν γένει παραμέ-
λησιν τοῦ ἐλαιοδένδρου καὶ διὰ τὰς ζημίας τὰς ὁποίας ἔχουν
οἱ ἰδιοκτῆται τῶν ἐλαιοδένδρων καὶ τὸ Κράτος.

Ὁ κ. Λύχνος ἔχει πληρέστατα δίκαιον.
Ἡ παραμέλησις τῆς καλλιέργειας τῆς ἐλίας εἶναι ὅχι ἀ-
πλῶς 'Εθνικὴ ζημία, εἶναι κυριολεκτικῶς 'Εθνικὸν κα-
κούργημα.

Ὁ κ. Λύχνος εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο γράφει:

»Θὰ κατορθωθῇ δὲ οὕτω ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν ἡ γενικὴ ἀ-
ναγένεσις τῶν ἐλαιοδένδρων μας οὐ μόνον ἀλλὰ καὶ νὰ γενι-
κευθῇ ἡ μεθοδικὴ κλάδευσις.

»Ἐκ παραλλήλου πρέπει νὰ ἐπιβληθῇ ἡ χημικὴ λίπαν-
»σις τῶν πιναλέων ἐλαιοδένδρων ὑπὸ τοιοῦτον πνεῦμα ὥστε ὁ
»λιπαίνων τὰς ἐλαίας του νὰ λαμβάνῃ χρηματικὴν ἀμοιβήν,
»βραβεῖα, ἀπαλλαγὴν φόρων τινῶν, ὅ δὲ μὴ λιπαίνων, τῶν αν-
»τιον νὰ ἐπαπειλῇται μὲ δήμευσιν τῶν κτημάτων του κ.τ.λ.

»Διὰ τῶν δύο κυρίων τούτων μέσων ὑποχρεωτικῆς καὶ
»συ εργερίων κλαδεύσεως τῶν ἐλαιοδένδρων καὶ Χημικῆς
»λιπάνσεως τούτων, θὰ υπερδιπλασιασῶμεν (ἐννοεῖται πάν-
»τως ἐὰν ἐξακολουθῇ ἐφαρμοζομένη ταυτοχρόνως τοῦλάχιστον

»ἡ καταπολέμησις τοῦ ἐπιζημιωτέου ἐχθροῦ τῆς ἐλαίας τοῦ
»Δάκου) θὰ ἀναγεννήσωμεν τὴν ἐλαιοκομίαν μας!..

Δὲν θέλω νὰ συζητήσω κατὰ πόσον τὰ ἄνω πιεστικά καὶ
κυβερνητικὰ μέτρα ἀπὸ πρακτικῆς ἀπόψεως εἶναι ἐφαρμόσιμα
ἔχω ὅμως τὴν γνώμην ὅτι θὰ ἐφθάνωμεν εἰς τὸ ἴδιον ἀποτέλε-
σμα τὸ ὁποῖον—τόσον ὀρθά—ζητεῖ ὁ κύριος Λύχνος διὰ μέσου
πολὺ εὐκολωτέρου, ὀλιγώτερον πιεστικοῦ καὶ πρὸ πάντων πολὺ
ὀλιγώτερον δαπανηροῦ.

Τὸ μέσον τοῦτον εἶναι ἡ ἐγκατάστασις ἀποδεικτικῶν ἀ-
γρῶν κλαδεύσεως καὶ λιπάνσεως τῶν ἐλαιοδένδρων εἰς κάθε
χωρίον ποῦ ὑπάρχουν 1000 ἐλαιοδένδρα.

Ἡ μέθοδος αὕτη καὶ ἀποτελεσματικὴ καὶ οἰκονομικὴ εἴ-
ναι, ἀλλ' ἡ ἐφαρμογὴ τῆς πρέπει νὰ γίνῃ ἀπὸ ἀνθρώπους ποῦ
ἔχουν τὴ δουλειὰ τους, καὶ πρὸ πάντων νὰ ἐργάζωνται μὲ
εὐσυνειδησίαν, καὶ ὅχι κατὰ τὴν κοινὴν παροίριαν; Βαπτί-
ζω καὶ μυρῶνω θέλει ζήσῃ θέλει πεθάνῃ.

Πρὸς τούτοις ἡ ἐφαρμογὴ τῆς μεθόδου ταύτης θέλει
ὁποιοὺν καὶ ἐπιμονήν.

Τὴν ἐργασίαν ταύτην πρέπει νὰ ἀναλάβουν οἱ Γεωργικοὶ
συνεταιρισμοὶ καθοδηγούμενοι καὶ ὑποβοηθούμενοι ἀπὸ τὰς
'Ενώσεις των.

Ὁ 'Ελλην ἄγροτης εἶναι τόσον εὐφυής, ὥστε ἄρα μὲ τὰ
μάτια του ἰδῇ θετικὰ ἀποτελέσματα ἀμέσως θὰ παραδεχθῇ
τὴν ὀρθὴν μέθοδον τῆς αὐξήσεως εἰσοδήματός του.

Α. Θ. Μ.

ΤΑ ΧΗΜΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΕΝ ΚΕΡΚΥΡΑ

Τὸ ἐν Κερκύρᾳ ἐκδιδόμενον ἀξιόλογον περιοδικὸν «Γεω-
ργικὴ Πρόσδοκ» εἰς τὸ τελευταῖον τεύχος τοῦ Μαΐου δημο-
σιεύει τὰ ἑξῆς:

Ἡ χρῆσις τῶν χημικῶν λιπασμάτων κατὰ τὸ ἔτος 1926
ἐγενικεύθη σχεδὸν διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν γεωμήλων, ἤρχι-
σε δὲ διαδορμένη καὶ διὰ τὴν τοῦ ἀραβοσίτου καὶ ἄλλων ἐτη-
σίων καλλιέργειων. Πλὴν ὅμως ὡς θέλει ἀποδειχθῇ ἔκ τοῦ
παρατιθεμένου πίνακος ἡ Χημικὴ λίπανσις τῆς ἐλαίας καὶ τῆς
ἀμπελοῦ ἐφαρμόζεται μόνον κατ' ἐξαιρέσιν.

Οἶκος, προσλεύσεως λιπασματος	Τόπος παρασκευῆς	τίποι λιπασματος	Ἀριθ. δὲ πο- λεμίων λι- πασμάτων εἰς ἑκάστην 50 χιλιογράμμων
'Ελλάς — 'Αν. 'Ελλ. 'Ετ. Χημ. Λιπασμάτων.	'Αθήναι	6—8—8	5.260
Γερμανία — 'Ελλ. 'Ετ. Χημικῶν Λιπασμάτων.	Ἀμβούργον	6—8—8	1.500
'Ελλάς — 'Αν. 'Ελλ. 'Ετ. Χημικῶν Λιπασμάτων.	'Αθήναι	4—12—3	223
Γερμανία — 'Ελλ. 'Ετ. Χημικῶν Λιπασμάτων.	Ἀμβούργον	4—12—3	101 1)2
'Ελλάς — 'Αν. 'Ελλ. 'Ετ. Χημικῶν Λιπασμάτων.	'Αθήναι	4—10—10	177
Γερμανία — 'Ελλ. 'Ετ. Χημικῶν Λιπασμάτων.	Ἀμβούργον	4—10—10	5
'Ελλάς — 'Αν. 'Ελλ. 'Ετ. Χημικῶν Λιπασμάτων.	'Αθήναι	4—10—10	21
Γερμανία — 'Ελλ. 'Ετ. Χημικῶν Λιπασμάτων.	Ἀμβούργον	4—10—5	68
'Ελλάς — 'Αν. 'Ελλ. 'Ετ. Χημικῶν Λιπασμάτων.	'Αθήναι	0—16—0	84 1)2
Γερμανία — 'Ελλ. 'Ετ. Χημικῶν Λιπασμάτων.	Ἀμβούργον	0—12—6	24
'Ελλάς — 'Αν. 'Ελλ. 'Ετ. Χημικῶν Λιπασμάτων.	'Αθήναι	0—12—6	3
'Ελλάς — 'Αν. 'Ελλ. 'Ετ. Χημικῶν Λιπασμάτων.	'Αθήναι	7—7—3	15
Γερμανία — 'Ελλ. 'Ετ. Χημικῶν Λιπασμάτων.	Ἀμβούργον	0—0—48	13
Γερμανία — 'Ελλ. 'Ετ. Χημικῶν Λιπασμάτων.	Ἀμβούργον	16—0—0	13

Σύνολον 7.495

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Ἡ ἐκ τοῦ σύγγρ. ἐξέτασις τοῦ πίνακος τούτου δεικνύει
τὰ ἑξῆς:

1ον) Ἡ κατανάλωσις τῶν χημ. λιπασμάτων ἐλάχιστα δι-
σθῇ εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κερκύρας, διότι διὰ κάθε κάτοικον
ἀναλογοῦν μόνον 4 χιλιόγραμμα λιπασμα (κατανάλωσις λιπα-
σμάτων 374. 750 χιλ. γρ. κάτοικοι 93.091).

Ἡ κατὰ κάτοικον κατανάλωσις ὁλοκλήρου τῆς 'Ελλάδος

θα ήδυνάτο να μάς σπαλλάξει από την εισαγωγήν αξιότου εξ άλλων πηγών, ως είναι η Θ. άμμογία ήν εισάγομεν εξ Αγγλίας και το νίτρον της Χιλής.

«Ανδοτυχώς όμως η χρησιμότης της Κιαναμίδος είναι μικράν τοῦ οὐρείου γενικεύσεως καὶ τοῦτο διότι τὸ ὡς ἄνω λίπασμα εἶναι ἀνεκτικότερον ἀπὸ τὸν ὡς ἑνέργειάν του, ἥτις δυνατόν ἐνίοτε νὰ εἶναι καλὴ. ἄλλοτε ὅμως ἀνεκτικὴ καὶ ἄλλοτε καθαρὴ κατὰ ὀρεπτικὴν».

Κατὰ τὰς δοκιμὰς, τὰς γενομένας εἰς τὴν σχολὴν Μοντελὶ ἐπὶ σίτου οἱ κ.κ. Ἀντωνιάδης καὶ Νόι, παρατήρησαν ὅτι ἡ Κιαναμὶς εἶναι καθαρῶς δηλητηριώδης ἐν γενεῇ ὅταν σκορπίζεται ταυτοχρόνως μετὰ τὴν σπορὰν. Ἐάν τεθῇ τούταντιον πρὸ τῆς σπορᾶς ἡ Κιαναμὶς κατὰ τοὺς ὡς ἄνω σοβαροτάτους ἐπιστημονας χάνει μὲν τὴν δηλητηριώδη ἐνέργειάν της, χωρὶς ὅμως νὰ δώσῃ καταφανὴ ἀποτελέσματα συγκρινομένη μετὰ τὸ τεμάχιον ἀγροῦ ἀνευ λιπασμάτων.

Οἱ κ.κ. Μαζὲ καὶ Βίλλα καὶ Λεμονάκ ἀπέδειξαν ἐπίσης ὅτι ἡ Κιαναμὶς ἐνεργεῖ δηλητηριώδως ἐπὶ τῶν σπόρων ἀραβοσίτου.

Ο κ. Σαβάν διευθυντὴς τοῦ χειμείου τῆς Γενεύης κατὰ τὰς δοκιμὰς τοῦ ἐπὶ τῆς Κιαναμίδος, αἰνίξας διήρκεσαν 12 δλόκληρα ἔτη, παρατήρησεν ὅτι ὅταν δὲν ὑπάρχει ἀρκετὴ ὑγρασία ἡ ἐξάπλωσις τῆς Κιαναμίδος ἐντὸς τοῦ ἔτους εἶναι τελείως ἀκανόνιστος (εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν βρέχει ποτὲ ἀρκετά), ὡς ἐκ τούτου ἔχει βλαβερὰν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν ριζῶν τῶν φυτῶν, λόγω τῶν πυκνῶν ἀλκαλικῶν διαλύσεων τὰς ποταπὰς δ μισοῦνται περὶ τῆς. Ἐκτὸς ὅμως τούτου καὶ αὐτὴ ἡ ἀσβεστός τὴν ὁποίαν ἐμπεριέχει εἶναι καυστικὴ καὶ δυνατόν νὰ βλάψῃ τόσον τὰς ρίζας ὅσον καὶ τὸ φύλλον τῶν φυτῶν.

Καὶ ἐξακολουθεῖ ὁ κ. Μπλάν ἀναφέρων καὶ διάφορα ἄλλα παραδείγματα, καὶ παρατηρήσεις ἐπιστημόνων, τελειώνει δὲ τὴν μελέτην του διὰ τῶν ἑξῆς:

«Θεωροῦμεν καθήκον μας νὰ ἐπιστήσω, ἐν τὴν προσηλὴν τῶν ἀμπελοφυτῶν ἐπὶ τῆς ἀνάγκης νὰ προσέχουν πολὺ διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ ὡς ἄνω λιπασματος τὸ ὁποῖον μετὰ μεγίστης προσοχίας θὰ διαδίδωμεν ὅταν θὰ ἵμεθα βέβαιοι ὅτι δὲν προξενεῖ ἀπογοητεύσεις. Ἐχομεν τὴν πεποίθησιν ὅτι ἐνεργοῦντες κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐξυπηρετοῦμεν καὶ συμφέρουσα τόσον τῶν ἀμπελοφυτῶν, ὅσον καὶ αὐτῆς ταύτης τῆς Κιαναμίδος.»

Ἀσπὴ εἶναι ἡ λεπτομερὴς μελέτη τοῦ κ. Μπλάν ἐπὶ τῆς Κιαναμίδος, μελέτη, ἥτις βασίζεται οὐχὶ μόνον ἐπὶ τῶν ἰδικῶν του παρατηρήσεων, ἀλλ' ἐπὶ παρατηρήσεων καὶ πειραμάτων ἐπιστημόνων ἀπολύτου κύρους, ἅπαντες δὲν εἶναι σύμφωνοι περὶ τῆς ἐπιβλαβούς ἐνεργείας τῆς Κιαναμίδος, ἡ τοῦλάχιστον διὰ νὰ εἴμεθα ἐπιεικεῖς περὶ τῶν κινδύνων τοὺς ὁποίους διατρέχει ὁ χρησιμοποιοῦν ταύτην.

Ἐν μικρὸν σφάλμα κατὰ τὴν χρῆσιν της καὶ οὐχὶ μόνον τὰ ἐξοδευθέντα χρήματα διὰ τὴν ἀγοράν της πηγαίνουν χαμένα, ἀλλὰ προξενεῖ καὶ θετικὴν ζημίαν.

Ἰδοὺ ἐξ ἄλλου τί μάς πληροφοροῦν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐκ Χαλκίδος.

Πρὸ ἡμερῶν ὁ Κος Πολυχρόνης Καραντώνης ἐκ Γεραλῆ Ἀδελφός, μετέβη εἰς Κακοσάλεσι, εἰς τὸ καφενεῖον δὲ ἐγένετο συζήτης περὶ λιπασμάτων καὶ γενομένου λόγου περὶ κιαναμίδος (γνωστῆς μετὰ τὸ ὄνομα «μαῦρο λίπασμα») εἰς χωρὶκὸς ἐσηκώθη ἀπὸ τὸν θυμὸν του καὶ ἤρχισεν ὑβρίζων τοὺς πωλητὰς της, καθ' ὅσον ὡς δημοσίᾳ ὡμολόγησεν τὰ σπαρτά του οὐ μόνον δὲν ὠφελήθησαν, ἀλλὰ οὐτε καὶ ἐφύτρωσαν.

Τὰ κακὰ ἀποτελέσματα τοῦ νέου τούτου λιπασματος δὲν ἤρχισαν νὰ φανῶν καὶ περ' ἡμῖν, καὶ ἀσφαλῶς πολλὰ κατὰ τὰς ταστροφὰς θὰ ἔχουν συμβῆ εἰς τοὺς χρησιμοποίησαντας παραγωγούς.

Τὸ ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας ὀφείλει νὰ λάβῃ κατάλληλα μέτρα πρὸς πρόληψιν καὶ ἄλλων καταστροφῶν, καὶ νὰ ἐπιβλέψῃ, προκειμένου περὶ τῆς Κιαναμίδος τὴν ἐξακρίβωσιν δι' ἀναλύσεως οὐχὶ μόνον τῆς εἰς ἄζωτον περιεκτικότητος, ἀλλὰ καὶ τὴν ποσότητα τοῦ ἄζωτου τοῦ εὐρισκομένου ὑπὸ μορφὴν Κιαναμίδος καὶ Δικιαναμίδος, ἥτις ὡς γνωστὸν εἶναι καθαρῶς δηλητηριώδης καὶ καταστρεπτικὴ διὰ τὰ φυτὰ. Τὸ διάταγμα ἄλλως τε περὶ ἐμπορίας καὶ ἐλέγχου χημικῶν λιπασμάτων τῆς 27ης Νοεμβρίου 1926 ἐν ἀρθρῷ 2 ἀπαγορεύει τὴν χρῆσιν χημικῶν λιπασμάτων περιεχόντων κιανιούχους συνθέσεις ἀνωτέρας τῶν 0,5 τοῖς ἑκατὸν καὶ δὲν ἀπομένει παρά ἡ πιστὴ ἐφαρμογὴ του.

Θ. ΛΥΚΙΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Μηχανικὸς—Γεωπόνος

ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΛΑΘΟΥΣ

Ἡ 8η παράγραφος τῆς σελίδος 286 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 180 τεύχους τοῦ Ἀγροτικοῦ Ταχυδρομίου τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου ἐ. ἔ. πρέπει νὰ ἀναγνωσθῇ ὡς ἀκολουθῶς:

Ἐνφ. συνήθως αἱ ἀποδόσεις ἐκείτης ὁκτὸς λιπάσματος εἶνε ὅχι 1)2 ὁκτὸς σίτου, ἀλλὰ δύο καὶ ἄνω. Ὁ λ)σμός δὲ ἐπὶ τῇ βάζει ταύτῃ μᾶς δεικνύει ὅτι ὁ γεωργὸς τρώγει τὸ ψωμὶ του (1500 ὁκτ. σίτου) ἐντελῶς δωρεάν, δηλαδή μετὰ δαπάνην ὀλίκην 21.000 δραχμῶν δύναται νὰ πραγματοποιήσῃ προῖόν ἀξίας δραχ. 30.000.

Αἱ 30.000 δραχμαὶ ἀναλύονται ὡς ἑξῆς:

*Ἐξοδα καλλιέργειας	δρ. 17.500
*Ἐξοδα λιπάνσεως	δρ. 3.500
Τὸ ὅλον καλλιεργητικῶν ἐξόδων	δρ. 21.000

*Ἄξια σίτου καταναλισκομένου ὑπὸ τοῦ καλλιεργητοῦ δωρεάν μὲν, ἀλλ' ἀγοραίας ἀξίας (ὁκ. 1.500 × δρ. 6) =

δρ. 9.000

Τὸ ὅλον δρ. 30.000
Ὡς τοῦ μένει καθαρὸν κέρδος δραχ. 9.000 ἄξια τοῦ σίτου τοῦ ἐπώλησε ἥτοι δραχμὰ 180 κατὰ στρέμμα.

Εἰς ὅλους τοὺς ἄνω λ)σμούς χάριν συντ.μᾶς δὲν ἐλάβαμεν ὑπ' ὄψιν μας τὰ ἄχυρα τὰ ὁποῖα διὰ τῶν λιπασμάτων διπλασιάζονται, ὥστε καὶ ἐκεῖθεν προκύπτει κάποιον κέρδος.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

ΤΑ ΖΙΖΑΝΙΑ

Τώρα, ὅπου ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν αὐξάνει ὁ ἀριθμὸς τῶν καταναλωτῶν χημικῶν λιπασμάτων, ἤρχισαν νὰ μάς ἔρχονται καὶ μερικὰ παράπονα: ὅτι τάχα τὰ χωράφια τὰ ὁποῖα ἐλάνθησαν ἔδωκαν ἐσοδεῖαν κατωτέραν ἀπὸ τὰ γειτονικὰ τῶν χωράφια τὰ ὁποῖα ἐν ἔλαβον κανένα λίπασμα.

Τὸ τοιοῦτον φαίνεται παράδοξον, ἀλλ' ἐν τούτοις εἰς τινὰς περιπτώσεις εἶναι ἀληθές· ὁντως ἐνίοτε ἡ ἐσοδεῖα τῶν λιπασμάτων εἶναι μικροτέρα ἀπὸ τὴν ἐσοδεῖαν τῶν μὴ λιπασμένων· ἀλλὰ τοῦτο δὲν θὰ πῇ ὅτι τὸ λίπασμα δὲν ἐνέργησε.

Τὸ λίπασμα εἶναι τροφὴ δι' ὅλα ἐν γένει τὰ φυτὰ, τόσον τοῦ σιταριοῦ ὅσον καὶ ὅλων τῶν ζιζανίων (ἀγριάδας, βροῦβας, ἀκαθίων καὶ ἀπειρών ἄλλων).

Τὸ λίπασμα τὸ ὁποῖον ἔδωκεν ὁ γεωργὸς διὰ νὰ δυναμώσῃ τὸ σιτῆρι του, δὲν τὸ ἔφαγε τοῦτο καὶ δὲν ἐδυνάμωσε· τὸ λίπασμα τὸ ἔφαγαν οἱ ἀνεπιθύμητοι καὶ ἀπρόσκλητοι μουςαφιρέοι—τὰ ζιζάνια—καὶ ἔτσι τὸ σιτῆρι ἐμεινε νησιτικὸ καὶ δὲν ἐδυνάμωσε· δὲν θάνατι δὲ τοῦτο, ἀλλὰ ἔγινε καὶ κατὰ ἄλλοι τὰ ζιζάνια ἀφοῦ ἤρξαν καλὴ καὶ ἀφθονήν τροφὴν ἐδυνάμωσαν καὶ ἐθέργεψαν καὶ ἐπνίξαν τὸ ἀδύνατον σιτῆρι καὶ ἐπομένως ὁ γεωργὸς δὲν ἤρρε τίποτε. Ὅλα αὐτὰ εἶναι πλὴν φυσικὰ καὶ ὁ καθὲς ἕνας εὐκολὰ τὸ καταλαμβάνει. Οἱ ἔξυπνοι γεωργοὶ ἄμα τὴν πάθουν, δὲν παραπονοῦνται ἀλλὰ βάζουν γνώσιν καὶ τὸν ἐρχόμενον χρόνον καλλιεργοῦν μετὰ περισσοτέραν ἐπιμέλειαν, κοσκινίζουσι καλὰ τὸν σπόρον των, λιπαίνουν προσεκτικὰ καὶ πολλὰς φορὰς καὶ βοτανίζουσι ἀκόμη τὰ σιτάρια τοὺς ποὺ ἔβγαλαν χορτάρια καὶ ἔτσι πέρνουσι διπλασίαν ἐσοδεῖαν καὶ μένουσι εὐχαριστημένοι.

Οἱ μὴ καλὰ μυαλωμένοι γεωργοὶ, δὲν βλέπουσι πῶς ἔγιναν τὰ πράγματα καὶ τὴν ἀποτυχίαν των, ἡ ὁποία προήλθεν ἀπὸ τὴν ἀμέλειάν τους, τὴν ἀποδίδουσι δὲ εἰς τὸ λίπασμα· ἀλλ' ἡ ἐπιτυχία τῶν γειτόνων των τοὺς ἀποστομῶνει καὶ τοῦ χρόνου φροντίζουσι νὰ καλλιεργήσουσι καλλιτέρα καὶ νὰ πολεμήσουσι τὰ ζιζάνια.

Τέλος ὑπάρχουν καὶ μερικοὶ ἀνόητοι οἱ ὁποῖοι φαντάζονται ὅτι διότι ἔφαγαν λίπασμα, χωρὶς ἄλλο πρέπει νὰ ἔχουν καὶ διπλασίαν ἐσοδεῖαν καὶ τὰ λάθη τὰ ἐδικὰ τους τὰ ρίχνουσι εἰς βάρος τοῦ λιπασματος καὶ αἰώνως παραπονοῦνται.

Οἱ τοιοῦτοι ἔχουσι ἄδικον πέρα πέρα.

Οἱ τοιοῦτοι ἀντὶ νὰ γρινιάζουσι ἄδικα καὶ παράλογα, χρεωστοῦν νὰ κουράσουσι λιγάκι τὸ μυαλὸν τους καὶ νὰ εὐρύνουσι τὴν

αἰτίαν τῆς ἀποτυχίας των καὶ εἰς τὸ μέλλον νὰ τὴν προλάβουν ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατόν· πρὸς τοὺς οἱ τοιοῦτοι πρέπει νὰ ἐργάζωνται μετὰ περισσοτέραν ἐπιμέλειαν.

Οἱ γεωργοὶ ἐν γένει καὶ ἰδίως οἱ σιταροκαλλιεργηταὶ πρέπει καλῶς νὰ ἐννοήσουσι ὅτι ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους ἐχθροὺς των εἶναι τὰ ζιζάνια (κακὰ χόρτα) καὶ χρεωστοῦν μετὰ κατὰ τὸν νὰ τὰ πολεμοῦν καὶ νὰ τὰ ἐξολοθρεύουσι.

ὑπάρχουν πολλοὶ τρόποι νὰ πολεμηθοῦν τὰ ζιζάνια. Οἱ κυριώτεροι εἶναι καλὰ καὶ ἐπιμελημένα ὀργώματα, ἡ χρησιμοποίησις καθαρῶν σπόρων, βοτάνισμα, καλλιέργεια σκαλιστικῶν φυτῶν κτλ. κτλ., ἀλλ' ὅλα αὐτὰ θέλουσι ἐπιμέλειαν καὶ κόπους, διότι τὰ καλὰ κόποις κ. ὄνται.

Τελευταίως ἐπιστήμονες γεωπόνοι διὰ τὴν καταστροφὴν τῶν ζιζανίων τοῦ σίτου συμβουλεύουσιν τὸν ψεκασμὸν τοῦ σιταριοῦ μετὰ θετικὸν ὄξύ.

Ἡ ΑΕΑΧΠΛ κατὰ τὸν παρελθόντα Φεβρουάριον—Μάρτιον ἔκαμε μερικὰς δοκιμὰς εἰς τὴν Ἀττικὴν, εἰς Ἀαμίαν καὶ Λάρισσαν· τὰ ἀποτελέσματα ἦσαν λίαν ἱκανοποιητικὰ.

Συνιστῶμεν εἰς τοὺς Γεωργικοὺς συνεταιρισμοὺς νὰ κάμουν μερικὰς τοιαύτας δοκιμὰς· θὰ εὐεργετήσωσι τοὺς συνεταίρους των.

Ὁ Ἄγρ. Ταχυδρομὸς περὶ τῆς καταστροφῆς τῶν ζιζανίων τοῦ σίτου ἔγραψεν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 166 (Φεβρουαρίου 1926) καὶ 178 (Φεβρουαρίου 1927) τεύχη του, τὰ ὁποῖα εὐχαρίστως θὰ στείλῃ δωρεάν εἰς ὅλους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι δι' ἐπιστολῆς ἠθελον μάς ζητήσῃ.

Πρὸς τοῦτοις ὁ Ἄγρ. Ταχυδρομὸς εὐχαρίστως θὰ δώσῃ δι' ἀλληλογραφίας ὅλας τὰς ἀναγκαίας σχετικὰς ὁδηγίας εἰς ὅλους ἐκείνους ποὺ ἠθελον μάς ζητήσῃ τοιαύτας.

Κλείνοντας τὸ σημεῖωμα τοῦτο, ἀναγκαῖον θεωροῦμεν νὰ προσθέσωμεν ὅτι ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν ζιζανίων τοῦ μεγίστου τούτου ἔχθρου τῶν καλλιεργείων μας προσέρχεται ἀπὸ τὴν ἀμείλιαν τῶν γεωργοκτηματιῶν—καὶ μὴ πρὸς κακοφανισμὸν των—οἱ ὁποῖοι χρεωστοῦν τώρα μετὰ κόπους καὶ ἐξοδα νὰ πολεμήσουσι τὸν τρομερὸν τοῦτον ἐχθρὸν των, διότι ἄλλως ποτὲ δὲν θὰ ἔχουν τελείως ἱκανοποιητικὴν ἐσοδεῖαν.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΑΤΕ ΤΗΝ ΚΟΠΡΟΝ ΜΕ ΣΚΕΤΟ ΥΠΕΡΦΩΣΦΟΡΙΚΟΝ

Πολλάκις ἐγράψαμεν εἰς τὸν Ἄγρ. Ταχυδρομὸν ὅτι ἡ κόπρος εἶναι καλλίστη τροφὴ τῶν φυτῶν καὶ διὰ τοῦτο πάντοτε θερμὰ συσταίνουσι εἰς τοὺς γεωργοὺς νὰ τὴν μεταχειρίζωνται· πολλάκις μάλιστα ἐγράψαμεν ὅτι τὰ καλλίτερα ἀποτελέσματα ἐπιτυγχάνονται διὰ τοῦ συνδυασμοῦ τῆς κόπρου πρὸς τὰ χημικὰ λίπασματα καὶ δι' αὐτὸ συνιστῶμεν τὴν ἐκ παραλλήλου χρησιμοποίησιν τῆς κόπρου πρὸς τὰ χημικὰ λίπασματα.

Οὐδέποτε ὅμως παρελείψαμεν νὰ λέγωμεν ὅτι ἡ κόπρος εἶναι μὲν πλῆρης τροφῆς τῶν φυτῶν ἀλλ' ὅτι εἶναι ἀνισόρροπος· διότι ἔχει πολὺ ἄζωτον (5%₁₀₀) καὶ πολὺ ὀλίγον φωσφορικὸν δξύ (1—1,5%₁₀₀) τὸ τοιοῦτον δὲ τὴν καθιστᾷ ἐν μέτρῃ ἐλαττωματικὴν καὶ ὅτι ἡ κόπρος συμπληρωμένη μετὰ σκέττο ὑπερφωσφορικόν (0—16—0) πρὸς 5—10%₁₀₀ τοῦ βάρους της γίνεταί τέλειον λίπασμα περίπου ἰσῆς ἀξίας πρὸς τὸν τύπον 6—8—8.

Μετὰ λύπης μας περπατοῦμεν ὅτι αἱ ὀρθαὶ αὗται διδασκαλίαι μας δὲν κατενόηθησαν ἀκόμη ἐπαρκῶς ἀπὸ τοὺς γεωργοκτηματίας ἐν γένει καὶ ἰδιαίτερος ἀπὸ τοὺς λαχανοκηπουροὺς, οἱ ὁποῖοι μάλιστα χρησιμοποιοῦν μεγάλα ποσὰ κόπρου, χωρὶς νὰ τὴν συμπληρῶνουν μετὰ τὸ σκέττο ὑπερφωσφορικόν (0—16—0) τὸ ὁποῖον μάλιστα εἶναι πολὺ φθινόν· οἱ τοιοῦτοι ἀδικοῦν τὸν ἑαυτὸν τους, διότι ἡ μὴ συμπληρωμένη διὰ φωσφορικοῦ λίπασματος κόπρος μόνος δίδει τὸ τρίτον τοῦ ἀποτελέσματος ποὺ δίδει ἡ συμπληρωμένη ὡς ἄνω κόπρος.

Συμπέρασμα.—Ὅποιος μεταχειρίζεται κόπρον, χωρὶς νὰ τὴν συμπληρῶνῃ μετὰ τὸ φθινὸν λίπασμα τύπου 0—16—0 κάμνει μίαν μεγάλην βλατίαν, ἡ ὁποία πολλὰ τὸν ζημιώνει.

ΛΙΠΑΣΜΑΤΟΚΑΤΗΛΕΙΑ

Τώρα τελευταίως κάποιος λιπασματοκάπηλος μετὰ πομπῶν τίτλων, μεταχειρίζεται κενοὺς σάκκους τῆς ΑΕΕΧΠΛ εἰς τοὺς

ἑποίους βάζει κάθε εἶδος νοθευμένα λιπάσματα καὶ διὰ τῶν πρακτόρων του τὰ πωλεῖ ὡς λιπάσματα τῆς ΑΕΕΧΠΛ.

Κατὰ προτίμησιν ὁ λιπασματοκάπηλος εἰς τοὺς σάκκους ΕΧΛ βάζει κιαναμίδην.

Με αὐτὴν τὴν πρόστυχὴν τέχνην ὁ λιπασματοκάπηλος ἐπιδιώκει τρεῖς σκοπούς:

1ον. **Εὐκολοπωλεῖ** μετὰ τὴν φέρμαν τῆς ΕΧΛ τὸ ἐλαττωματικὸν λίπασμα, διότι ὁ ἀπλὸς χωρὶκὸς νομίζει ὅτι ἀγοράζει λίπασμα τῆς ΕΧΛ ἀφοῦ βλέπει ἐπὶ τοῦ σάκκου τὴν σφραγίδα τῆς Ἑταιρίας Λιπασμάτων. (Πετεινόν).

2ον. **Δυσφημίζει** τὴν Ἑλλ. Ἑταιρίαν Λιπασμάτων, διότι ὁ ἀπλὸς χωρὶκὸς ἔχει τὴν ἰδίαν—πεποίθησιν—ὅτι μετεχειρίσθη λίπασμα τῆς ΕΧΛ· εἰς τὴν ἐσοδεῖαν δὲ ὅταν θὰ ἰδῇ τὴν ἀποτυχίαν του καταρτάται τὴν ΕΧΛ διότι τοῦ ἔδωκε κακὸν λίπασμα· ἐνφ' τὸ λάθος εἶναι δικό του· δὲν ἀνοίξει τὰ μάτια του νὰ ἰδῇ τὸ λίπασμα μετεχειρίσθη.

3ον. **Ὁ ἐν λόγῳ λιπασματοκάπηλος φρονεῖ** ὅτι μετὰ τὸ μαῦρον τοῦ λιπασμα θὰ ἀποφύγῃ τὴν ποινικὴν καταδίωξιν καὶ θὰ ἐξαπατήσῃ τὴν Δικαιοσύνην.

Καιρὸς, εἶναι ἡ Γεωργικὴ ὑπηρεσία νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν της τὰς τοιαύτας νοθείας αἱ ὁποῖαι σπουδαίοντα βλάπτουσι τὴν ἐθνικὴν παραγωγὴν.

Ἄλλ' ἀκόμη περισσότερο κινδὺν εἶναι οἱ καταναλωταὶ χημικῶν λιπασμάτων νὰ προσέχουν περισσότερο τὴν ἀγοράζουσαν καὶ ἀπὸ τοὺς ἀγοράζουσι τὰ λιπάσματα των.

Μία τοιαύτη ἀπάτη τῶν λιπασματοκαπήλων κατηγγέλλθη ἤδη εἰς τὸ δικαστήριον τῆς Κορίνθου.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΥΣΤΑΣΙΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΥ

Ὁ Ἄγρ. Ταχυδρομὸς δημοσιεύει εἰς κάθε φύλλον τοῦ ἐπιστολᾶς ἀπὸ ὅλας σχεδὸν τὰς ἐπαρχίας τῆς Ἑλλάδος διχρόρων καταναλωτῶν τῶν λιπασμάτων τῆς ΑΕΕΧΠΛ.

Αἱ πλεῖστοι τῶν ἐπιστολῶν τούτων ἐκφράζουσι τὸν θαυμασμὸν των κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ἴσως νὰ δίδουν τὴν ὑπόνοιαν ὅτι εἶναι ἐπιστολαὶ κατὰ παραγγελίαν, γνωστοῦ ὄντος ὅτι εἰς τὸν τόπον μας χάριν φιλίας μία ὑπογραφή δίδεται τυφλοῖς ὁμασί.

Διὰ τὸ συμφέρον αὐτῶν τούτων τῶν γεωργῶν, ὁ Ἄγρ. Ταχυδρομὸς θερμῶς συνιστᾷ εἰς τοὺς πολυπληθεῖς ἀναγνώστας του γεωργοὺς νὰ μὴ βαρύνωνται νὰ γράφουσι εἰς τοὺς διαφόρους ἐπιστολογράφους καὶ νὰ ζητοῦν πληρωρῆς, ἀπ' αὐτοὺς περὶ τῶν γραφομένων των.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ λεπτομερείας περισσοτέρας θὰ λαμβάνουν καὶ παρὸς τὴν μεγαλυτέραν θ' ἀποκτοῦν διὰ τὰ λιπάσματα.

ΚΑΜΑΡΙ—ΣΙΑΒΡΟΚΑΣΤΡΟΝ (Τριφυλλίας) 30/3/27.

Διαικίοντες τὰ Χημικὰ λιπάσματα τὸ ἔτος 1925—1926 καὶ ἐφέτος συνέχεια εἶδον μετὰ τὴν ἐπιτροπὴν καὶ διαφορὰν εἰς ταῦτα, δηλ.: διαφορὰν 60% (ἔξοχοντα τοῖς ἐκατά), καὶ ἐπειδὴ καλλιεργῶ κτήματα καὶ δὲν γνωρίζω πῶς νὰ ρίχνω τὰ λιπάσματα, παρακαλῶ ὑμᾶς, ὅπως μοῦ ἀποστείτετε τὰς ἐν γένει ὁδηγίας καὶ τὸ περιεχόμενον σας.

Π. Ἀντωνόπουλος

ΖΑΧΑΡΩ—ΟΔΥΜΗΙΑΣ 8 Μαΐου 1927.

Δεχσάτε μοι κ. Μουράτταγλου, ἔχω ἕνα ἑλαιοπερίβολον συγκεντρωμένον ἐκ 400 περίπου ἑλαιοδένδρων εἰς ἑδραφῶς ἐπικλινέας καὶ μάλλον ἐπρό.

Ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν μοι ἤτο ἀδύνατον νὰ ἐξασφαλίσω τὴν ἐπάρκειάν μου εἰς ἑλαίον καίτοι, δόκιμος αἱ ἄλλαι μοι φροντίδες μοι ἐπέφερον, ἐπεριποιούμενη κατὰ τὸ δυνατόν τὰ δένδρα μου, αἰτινα ὡς ἡμέραι, ἐφθινον, πρῶτον τὸ ὁποῖον μ' ἔκαμε νὰ παραιτηθῶ πλὴν καλλιέργειας, ἀπογοητευθεὶς πλέον διότι δὲν ἠδυνάμην μετὰ μέσῃ ἀτινα ἐφάρμοζον νὰ συντελέσω εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν δένδρων μου. Μὴ δυνάμενος νὰ ἐννοήσω ποῦ ὀφείλεται τὸ κακὸν ἀπεφάσισα νὰ ἐκρίζωσω τὰ δένδρα μου.

Πρὸ τῆς ἐκτελέσεως ὅμως τῆς ἐγκληματικῆς ταύτης ἀποφάσεώς μου ἠθέλησα νὰ καταφύγω καὶ εἰς τὴν λιπαίναν τῶν δέν

ΧΑΡΙΛΑΟΣ & ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΕΝ ΕΛΕΥΣΙΝΙ

ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Σάπων Έλευσίνος, καθαρός και ανόθευτος, ο καταλληλότερος διά την πλύσιν,

Χειροσάπωνες

Λινέλαια άβραστα και βρασμένα

Ριτσινέλαια extra

Λινάλευρα τροφήν των ζώων ανωτέρα κατά 25 ο)ο της κριθής.

Διά παραγγελίας και πληροφορίας αποταθήτωσαν πρὸς τοὺς κατὰ τόπους αντιπροσώπους ἢ εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις Γράφεα (ὁδὸς Σταδίου 33).

Σ. Δ. Α. Τ.—Όλος ιδιαιτέρως συνιστῶμεν εἰς τοὺς γεωργοκτηματίας τὰ **Λινάλευρα** τῶν ἐργοστασίων **Χαριλάου καὶ Κανελλοπούλου**.

Τὰ λινάλευρα εἶναι μία ἀπὸ τὰς ἀρίστες τροφὰς δι' ὅλα ἐν γένει τὰ ζῶα καὶ ιδιαιτέρως διὰ τὰς γαλακτοφόρους ἀγελάδας.

Όλοι οἱ ἔχοντες ζῶα, χρεωστοῦν νὰ χρησιμοποιοῦν τὰ λινάλευρα.

δρων μου δοκιμαστικῶς διὰ πλήρων λιπασμάτων: 4—10—10. Ἡγόρασα λοιπὸν ἕνα σάκκον 4—10—10 καὶ ἐλίπκνα πέρυσι 12 μεγάλα δένδρα, μὴ τρέφων, ὁμολογῶ, ἱκανὰς ἐλπίδας ἐπιτυχίας ὡς Ρωμῆς.

Ἡ λίπνσις ἐγένετο κατὰ μῆνα Σ)βριον, αἱ ἐπικουλιθήσασαι βροχαὶ ὄχι πολλαὶ πρὸς δὲ καὶ τὸ ἔδαφος ἐπικλινές, δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἐπ' ἀρκτέον παρμονὴν ἐκεῖ τοῦ ὕδατος. Παρ' ὅλα ὅμως ταῦτα τὰς ἐπικουλιθῶσας δυσμενεῖς καιρικὰς συνθήκας καὶ τὴν παρὰ τοῦ Δάκου τελείαν καταστροφὴν τῆς κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἀνθίσσεως προβλεπομένης περυσινῆς υπερπαγωγῆς, τὰ λιπανθέντα 12 ἐκεῖνα δένδρα ἀπέβησαν ἱκανὰ νὰ μοι ἐξασφαλίσουν 98!! ὀκάδας καθυρὸς παχυτάτου ἐλαίου ἢ δὲ γωνία ἐκείνη τοῦ ἐλαιοπεριδόλου, ὅπου τὰ λιπανθέντα δένδρα, ὁμοίαν ὡς ὅσας ἐν μέσῳ νεκρὰς ἐρήμου.

Τὸ τοιοῦτον τόσον μ' ἐνεθουσίασεν, τόσον ἐχαλύδωσεν τὴν πεποίθησίν μου διὰ τὴν ἀποτελεσματικότητα τῶν Χημικῶν λιπασμάτων, ὥστε νὰ αἰσθάνωμαι εὐλικρινῆ εὐγνωμοσύνην πρὸς τὴν Ἐθνικὴν ταύτην βιομηχανίαν, ἣτις δέον νὰ εἶναι τὸ καύχημα παντὸς πατριώτου Ἑλλήνος καὶ πρὸς ἣν οἱ πάντες πρέπει νὰ ἀποδιδέωμεν ὡς πρὸς προστάτιδα τῆς Ἐθνικῆς ἡμῶν Οἰκονομίας καὶ εὐμερίας.

Κατὰ τὴν τρέχουσαν καλλιεργητικὴν περίοδον ἐλίπανα ὅλα μου τὰ δένδρα διὰ τοῦ τύπου 4—10—10 τὰ ἀποτελέσματα δὲ τὰ ἀκαριαία τῆς λιπάνσεως ταύτης (βλάστησις ἀνθηροτάτη, κυριολεκτικὸς φέρτος ἀνθῶν) μὲ ἀναγκάζουσι νὰ ἐπισκέπτωμαι δις τοὺλάχιστον τῆς ἡμέρας τὸ ἐλαιοπερίβολό μου γιὰ νὰ αἰσθάνωμαι σὲ κάθε μου ἐπισκεψὴν τόσον χαρὰν, ἀνακούφισιν καὶ υπερηφάνειαν ὅσην φιλόστοργος πατὴρ πρὸς ριζικῶς ἐκ τῆς φθίσσεως λαθὲν τέκνον τοῦ.

Τὸν μέγαλόν μου ὅμως αὐτὸν ἐνεθουσιασμὸν ἔρχεται νὰ ἐπισκιάσῃ τὸ νέφος μιάς παρατηρήσεως τὴν ὁποίαν ἔκαμον κατὰ τὰς τελευταίας μου ἐπισκέψεις.

Παρατήρησα ὅτι κατὰ τόπους ἐρ' ἐλάστης δέσμης ἀνθῶν ἔχει ἐπικαθίσει ἕνα βαρβακῶδες περιβλήμα ἐν πολλοῖς περιβάλλον τὰ ἀνθὰ ἀσφυκτικῶς εἰς τρόπον ὥστε, κατὰ τὴν γνώμην μου,

παρακωλύεται ἡ γονιμοποίησις τῶν ἀνθῶν ἐκεῖνων.

Ἡθέλησα νὰ ἐτάσω μὲ προσοχὴν καὶ νὰ προσπαθῆσω νὰ ἐξακριβώσω ποῦ ὀφείλεται τὸ τοιοῦτον καὶ παρατήρησα ποῦ μὲν σκόληκα ἐντὸς τοῦ περιβλήματος δικστάσεων 1—1 1)2 χιλιοστομέτρου, περιβάλλοντα κατὰ τὸ πλεῖστον τὴν βῆσιν τῆς δέσμης τῶν ἀνθῶν, ποῦ δὲ μικρὸν ἐντομον σκωτεινοῦ χρώματος. Ἐπειδὴ λοιπὸν πολὺ φοβοῦμαι ὅτι τὸ τοιοῦτον εἶναι ἀρχὴ νόσου τινος δλεθρίας βεβαίως, παρακαλῶ θερμῶς, ἐφ' ὅσον εἶναι: δυνατόν νὰ ἔχω τὴν τὴν γνώμην σας καὶ τὰς ὑποδείξεις Σας πρὸς καταπολέμησιν τοῦ κακοῦ.

Ἐν ἀναμονῇ τῆς ὁποίας διατελῶ

μετὰ πάσης τιμῆς

Ν. Δ. Κρισελῆς

Σ. Δ. Α. Τ.—Πρόκειται περὶ Βαμβακιάσεως: δλέπετε σχετικὸν ἄρθρον εἰς τὸ ἀνὰ χεῖρας τεύχος, σελίς 267.

ΚΕΦΑΛΟΒΥΣΣΟΝ 15 5-1927.

Λόγω ὅτι μένω πλήρως εὐχαριστημένος ἐκ τῶν χημικῶν λιπασμάτων τῆς Α.Ε.Ε. καθὼς εἰσῆχθησαν αὐτὰ εἰς τὸν τόπον μας καὶ πρὶν ἀκόμη εἰσάχθω αὐτὰ εἰς τὸ Κεφαλόβρυσον μετέβαινον πολλάκις καὶ ἡγόραζον εἰς τὰς Πάτρας ἐκ τοῦ ἐκεῖ Ἀντιπροσώπου κ. Κανελλοπούλου ὅπου εἶδον ἐξ αὐτῶν, καὶ βλέπω ἀκόμη ἄρθρον κέρδη καὶ μεγάλην εἰσοδεῖαν ἐκ τῆς κτηματικῆς μου περιουσίας γενικῶς ἐξ ὅλων τῶν τύπων τῶν λιπασμάτων σας εἰς ἅπαντα ἐν γένει τὰ προϊόντα καὶ ἰδίως εἰς τὰ τριφύλια ὅπου εἶχον ἕνα ἄγρον ποῦ λέγανε πολλοὶ γέροντες ὅτι οὕτος οὔτε Ρύγανη δὲν κάνει. Καθὼς δὲ τὸν ἔσπειρα αὐτὸν τριφύλιον καὶ μεταχειρίσθηκα λίπασμα τῆς Α.Ε.Ε. Π.Α. εὐτος ἐθρι-ἀμδυσεν καὶ ἀνῆλθεν τὸ τριφύλιον πλέον τοῦ ἐνὸς μέτρου.

Ὅθεν δὲ παρακαλῶ ὑμᾶς ἵνα μοῦ στείλλετε πάντοτε τὸν Ἀγροτικὸν Ταχυδρόμον σας καὶ ἄλλα ἐὰν ὑπάρχουν διδῆλα περὶ κτηματικῆς καλλιεργείας ἵνα μελετῶ αὐτὰ καὶ ὠφελοῦμαι πολλὰ ἐξ αὐτῶν.

Μετ' ἐκτιμήσεως

Σ. Σταθόπουλος Κτηματίας

ΕΠΙΣΚΟΠΗ—ΓΩΝΙΑΣ (Θήρας) 8 Μαΐου 1927.

Ἀφάντος εἶναι ἡ κατέπληξις τῶν γεωργῶν τῶν χωρίων τῆς νήσου μας, εἰς τὰ ὁποῖα κατόπιν προτροπῆς μας ἔγινε χρῆσις λιπάσματος ἐπιφανείας. Τὸ ἐρχόμενον καλλιεργητικὸν ἔτος ἡ κατανάλωσις τοῦ τύπου αὐτοῦ θὰ διπλασιασθῇ ἀσφαλῶς, ἂν δὲν τριπλασιασθῇ. **Δίπασμα Παπασταύρου**—Ἐλεεινὰ, ἀλλὰ καὶ δλεθρία διὰ τοὺς παραγωγὸς εἶναι τὰ ἀποτελέσματα τῶν λιπασμάτων **Παπασταύρου**. Αἱ τοματοφυτεῖαι αἱ δι' αὐτῶν λιπανθεῖσαι δὲν θέλουν νὰ προσδεύουν, ἐνῷ αἱ διὰ τῶν ὑμετέρων λιπασμάτων (6—8—8) λιπανθεῖσαι προμηγύουν ἀρίστην ἐπιτυχίαν.

Συνεβουλεύσαμεν τὴν ἐνίσχυσιν τῶν φυτῶν τῶν διὰ λιπασμάτων **Παπασταύρου** καλλιεργηθέντων μὲ διάλυσιν 6—8—8 διότι 7—7—3 δὲν ἔχομεν, ὅσοι ἐπρόλαβαν καὶ ἐπῆραν τὰ τελευταῖα ἡμίσαια τοῦ 7—7—3 ἔσωσαν τὴν εἰσοδεῖαν τῶν, ἔγιναν δὲ σήμερον διάπυροι κήρυκες τῶν ὑμετέρων λιπασμάτων.

Γεωργικὸς Πιστ. Συγ) μὲς Ἐπισκοπῆς—Γωνιάς—Θήρας

—i-□□□-i—

ΔΑΔΙΟΝ—ΔΟΚΡΙΑΣ 22 Μαΐου 1927.

Ἀπὸ ἐτῶν εἶχον ἀναφανῆ τὰ λιπάσματα τῆς Α.Ε.Ε.Π.Α., ἀλλὰ μὴ ἔχοντες ὁδηγούς νὰ μᾶς τὰ συστήσουν μηδεὶς ἐ ὄλμα νὰ προμηθευθῇ. Ἐφέτος ὅμως πολλοὶ ἐκ τῶν κατοίκων μας ἐπρομηθεύθησαν τὰ χημικὰ λιπάσματα τῆς Α.Ε.Ε.Π.Α.

Ἐγὼ δὲ ἰδίως ἐπρομηθεύθην λίπασμα ἐπιφανείας διὰ τὰ σκάν μου καὶ εἶδον μεγάλην ἀντοχὴν παρ' ὅλην τὴν ξηρασίαν, εἰς τὰ τριφύλλια ὡσαύτως, ἦσαν ὡσὺν σκάλα πρὸς τὰ τῶν γειτόνων. Τεῦ καιροῦ παρ' ὅλας τὰς οἰκονομικὰς δυσχερείας οὐδεὶς θὰ τολμήσῃ νὰ σπεῖρῃ χωρὶς νὰ λιπάσῃ τὰ χωράφια τοῦ.

Γεώργιος Ρεστέμης

—i-□□□-i—

ΛΙΤΟΧΩΡΟΝ, 22)5)27.

Ἦρχισεν ἤδη ἡ σπορὰ τοῦ ἀραβοσίτου καὶ μετὰ ἕνα μῆνα θὰ ἴδωμεν τὰ ἀποτελέσματα εἰς τὰ λιπανθέντα. Τοῦ λειβαδίου μου ἡ εἰσοδεῖα παρουσιάζει θέαμα πρωτοφανές εἰς τὰ γεωργικὰ χρονικά τῆς περιφέρειας μας καὶ ἐν γένει τῆς ἐπαρχίας Αἰκατερίνης καὶ ἐντεῦθεν καὶ ἐξ Αἰκατερίνης (ἀπέχον 1 ὥραν καὶ 1)4 ἥτοι 7 χιλιόμετρα) καθημερινῶς πολλοὶ γεωργοὶ ἐπισκέπτονται τοῦτο καὶ ἀποχωροῦσι μὲ ἀρίστες ἐντυπώσεις. Ἡ περιφέρεια Λιτοχωροῦ μόνον περιέχει 5.000 στρέμ. λειβάδια τὰ ὁποῖα θὰ λιπανθοῦν ὅλα προσεχῶς, ὥστε ἡ λίπανσις 27—28 τὰ εἶναι καταπληκτικὴ εἰς τὸ εἶδος τοῦτο, ἐφάμιλλος δὲ καὶ ἡ τῶν ἀμπέλων. Ὁ θερισμὸς τοῦ χόρτου θὰ ἀρχίσῃ μετὰ 20 ἡμέρας ἢ ἔσοδεῖα τοῦ λειβαδίου μου παραβαλομένη μὲ τὴν τῶν ἀλιπαστῶν ὑπολογίζεται εἰς τὸ τριπλάσιον καὶ πλέον, εἰς τὸ ὕψος τὸ χόρτον εἶναι πλέον τοῦ διπλασίου καὶ εἰς τὴν πυκνότητα ἐπίσης, παραλείπω δὲ ν' ἀναφέρω τὴν ποιότητα ἀσυγκρίτως ὑπερτέραν τῆς τῶν ἄλλων.

Οἱ γεωργοὶ ἐνταῦθα δὲν ἔχουν ἄλλο θέμα σιζητήσεως κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀργίας παρὰ μόνον περὶ λιπασμάτων, τὸ ἐννόησαν καλὰ καλὰ πλέον, τὸ ἔμαθαν ἀνακτωτὰ καὶ ἀπ' ἐξω, ποῦ λέγει ἡ κοινὴ παροιμία, ἀντελήφθησαν πλέον ὅτι πᾶσα καλλιεργεῖα ἄνευ λιπάνσεως θεωρεῖται μτακιοπονία, καλύπτουσα μόνον τὰ καλλιεργητικὰ ἔξοδα. Πιρὲλειψα ἀνωτέρω νὰ ἀναφέρω τὴν τελείαν ἐπιτυχίαν εἰς τὸ κανάβι (6—8—8), μέχρις σήμερον ἐμέτρησα τὸ λιπανθέν, ὕψος 2 καὶ 55)οο τοῦ μέτρου, καὶ τὸ ἀλίπαντον 1 καὶ 25)οο, οὔτε τὸ ἥμισυ δὲν φθάνει, χωρὶς νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὸ πάχος ποῦ σχεδὸν εἶναι διπλάσιον. Ἐὰν ἡ τιμὴ τοῦ κανάβου θὰ εἶναι ἱκανοποιητικὴ, τὸ ἐπὶν ἔτος θὰ ἔωμεν καλλιεργεῖαν τοιαύτην ἄνω τῶν 1000 στρεμμάτων, ὅλων λιπασμένων.

Ν. Γεωργουλῆς

—i-□□□-i—

ΚΑΚΟΔΙΚΙ—ΣΕΛΙΝΟΥ—ΚΡΗΤΗΣ 20)5)27.

Χάριν τῶν καθυστερουμένων ἀκόμη γεωργῶν μας ἀναφέρω μερικὸς ἀριθμοὺς δεικνύοντας τὰ ἀποτελέσματα τῶν λιπασμάτων σας.

Εἰς ἀμπέλι μὲ παραγωγὴν 100 ὅκ. γλεύκους διὰ τῆς χρήσεως 2 σάκκων 4—10—10 εἶχα τὸ πρῶτον ἔτος ἀπόδοσιν 560 ὅκ. γλεύκους (ἦτοι αὐξησιν παραγωγῆς 500 ο)ο) πλὴν τῶν ἐσοδευθεῶν σταφυλῶν.

Εἰς ἀγροὺς διὰ βοσκὴν ζώων μὲ τὸ 0—16—0 ἠδξήθη τὸ χόρτον κατὰ 0,30—0,40 πόντους, καὶ τοῦτο εἰς πτωχότατον ἄγρον. Ὁὗτω δὲ λυεῖται τὸ κτηνοτροφικὸν ζήτημα.

Εἰς ἐλαίας μὲ τὸ 4—10—5 ἀνὰ διετίαν λιπαινομένης, ἔχω ἐπὶ 4 συνεχῇ ἔτη πρώτης τάξεως εἰσοδεῖαν, ἐνῷ αἱ ἀλίπαστοι ἀνὰ διετίαν. Τοῦτο δὲ γνωρίζουν ὄχι μόνον οἱ κάτοικοι τῆς ἰδικῆς μας, ἀλλὰ καὶ τῶν γειτονικῶν κοινοτήτων, διότι τὰ λιπαινόμενα δένδρα κείνται παρὰ τῇ δ'μοσῇ δδῶ.

Τὸ **συνπέρασμα εἶναι**:—Ὁ γεωργός, ποῦ θέλει νὰ εὐτυχῇ πρέπει νὰ σᾶς δίδῃ χρήματα ὥστε νὰ τὰ τοκίξῃ 100 ο)ο, ἔτσι θὰ λυθῇ ἡ σιτάρικα καὶ ζωάρικα μας, ἔτσι θὰ πέσῃ ἡ λίρα, ἔτσι ἡ Ἑλλάς καὶ μόνον ἔτσι θὰ σωθῇ.

Ἀνδρέας Ι. Περγάκης Διδάσκαλος

—i-□□□-i—

ΠΑΝΔΡΟΣΟΝ—ΚΟΜΟΤΙΝΗΣ 21)5)27.

Δημοσιεύσατε εἰς τὸ προσεχές φύλλον σας τὰ μεγάλα κατορθώματα τοῦ λιπάσματος 7—7—3 εἰς τὸ φυτώριον καπνοῦ μου ἐφέτος. Ἐφέτος μετεχειρίσθηκα τὸ λίπασμα εἰς ἄλλον τρόπον, εἰς σκόνιν, καὶ ἀμέσως ἄρθονο ράντισμα νὰ μὴ κάψῃ τὰ φύλλα, λοιπὸν ἐπέρυσαι ἕκαμ τὴν ἀρχὴν νὰ φυτεύω 29 Μαΐου ἐφέτος ὅπου ἔρριξα τὴν σκόνιν 11 Μαΐου ἐφύτευσα. Ἐῖθω εἰς τὸν τόπον μας γενικῶς ἀρχινοῦμε νὰ σπέρνομε 29 Μαΐου, ἀλλὰ μὲ τὰ λιπάσματα ἔσπειρα μόνον ἐγὼ 11 Μαΐου.

Χρ. Μηλιόγλου

—i-□□□-i—

ΛΙΤΟΧΩΡΟΝ 21)5)27.

Ἐλαβα τὴν ἐπιστολήν σας μὲ τὰς σοφὰς σας πληροφορίες, σᾶς εὐχαριστῶ πάρα πολὺ.

Ἡ σπορὰ τοῦ τριφυλλίου ἔγινεν τὴν 18 Ἀπριλίου, τὸ λίπασμα ἐρίχθηκε πρὶν 5 ἡμέρας, ἀλλὰ εἶχε πάρει μὴ βροχὴ ἀρκετὰ εὐεργετικῇ, ὅσον διὰ τὸ λίπασμα τόσον καὶ διὰ τὸ χωράφι, καὶ κατόπιν ἔγινε καὶ ἡ σπορὰ μάλιστα δὲ φύτρωσε πῆρε ἄλλη μὴ πιδ εὐεργετικῇ, ἀπὸ τὴν πρώτην.

Τώρα δὲ ποῦ σᾶς γράφω ἔχει ὕψος 30 ἐκ. μ. τὸ δὲ, χωρὶς λίπασμα μόνον εἶναι 20 ἐκ. μ. Ἐσπάρησαν τὴν ἰδίαν ἡμέραν μετεχειρίσθη τὸν τύπον 0—12—6, φαίνεται ἀργότερα θάχῃ καταπληκτικὰ ἀποτελέσματα. Ἀργότερα θὰ σᾶς γράφω τὴν ἀπόδοσιν κατὰ Ἑλλ. στρέμμα. Ἀλλὰ ἐκεῖνο τὸ ὅποτον μ' ἔκανε νὰ μένω μὲ πρᾶγμα τὸ τῶμα ἀνοικτὸ, καὶ μὲ μάτια ὀρθάνοικτα, εἶναι ὁ τύπος 6—8—8, τὸν ὅποτον ἔρριξα σὲ χωράφι πρὶν ἀπὸ τὴν σπορὰ 2 μῆνες.

Ἰνδικὴ κανάβις ἰνῶν, ἡ ὁποία ἐσπάρη τὴν 22 Μαρτίου ἔχει σήμερον ὕψος 2 μέτρα καὶ 45 ἐκατ. εἰς διάστημα ἡμερῶν ἀπὸ τὴν σπορὰν 60 μέρες καὶ ἀκόμη δὲν ἀνθῆσεν. Κανάβι τὸ ὅποτον ἐσπάρη τὴν ἰδίαν ἡμέραν χωρὶς λίπασμα μόνον ἔχει ὕψος 1 μ. καὶ 25 ἐκατ. ἴσως ὅλα αὐτὰ σᾶς φαίνονται κ. Μουράτογλου καταπληκτικὰ ἀποτελέσματα, καὶ ὅμως ἡ ἀλήθεια εἶναι αὕτη. Τὸ δὲ ἐρχόμενον ὅσα στρέμματα καλλιεργήσῃ μετὰ διάφορα προϊόντα δὲν θὰ μείνῃ γωνία χωρὶς λίπασμα.

Τὰ ἰδία ἀποτελέσματα ἔχω καὶ εἰς τὸν Ἠλιοτρόπιον ἐκ 40 στρεμμάτων. Ἀργότερα θὰ σᾶς στείλω φωτογραφίας ἀπὸ τὰ λιπασμένα προϊόντα καὶ ἀπὸ τὰ χωρὶς λίπασμα.

Ἐκεῖνο, τὸ ὅποτον ἔχω νὰ σᾶς πῶ, εἶναι ὅτι πρέπει νὰ ἐντυνῶμεν ὅλοι μας.

Ἀδ' ἄνθρωποι Γ. καὶ Σ. Γιαννοπούλου

—i-□□□-i—

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ, 26)5)1927.

Σπεύδω νὰ γνωρίσω εἰς ὑμᾶς ὅτι μεταχειρίσθετε ἐφέτος Ἑλληνικὰ λιπάσματα «Πετεῖνου» εἰς τὰ ἀμπέλια μου, μὲν κατὰ πληκτὸς διὰ τὰ ἀποτελέσματα.

Όλα τὰ ἀμπέλια μου ἐπαρουσίασαν ὅψιν ὀρεγῶς καὶ δυνατοῦ ἀνθώπου καὶ μοιάζουν σὺν μαυροβερνικωμένα ὥστε νὰ θαυμάζονται ἀπὸ ὅλους, τόσον διὰ τὴν δύναμιν τῶν ἀμπέλων, ὅσον καὶ διὰ τὴν παρουσιαζομένην μεγάλην παραγωγὴν.

Ἐγὼ 1200 ἐργατῶν ἀμπέλια καὶ τὸ προσεχές ἔτος θὰ κάμω γενικὴν καὶ ἐντατικὴν λίπανσιν μὲ Ἑλληνικὰ λιπάσματα «Πετεῖνου» τὰ ὁποῖα πρᾶγματι εἶναι θαυματουργὰ.

Μεθ' ὑπολήψεως

Ἀνδρέας Εὐστ. Βασιλάκης

—i-□□□-i—

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

Κεφάλαιον ἐξ ὀλοκλήρου καταβλημένον Δραχ. **15.000.000.—**

Κεφάλαια ἀποθεματικά καὶ κρατήσεις **44.264.423**

ΕΔΡΑ ἐν Ἀθήναις ὁδὸς Σταδίου 33. ΑΠΟΘΗΚΑΙ: ἐν Ἀθήναις Παλαιὸς σιδηροδρομικὸς σταθμὸς Θησείου.
Ἐν ΠΕΙΡΑΙΕΙ ὁδὸς Ἀριστείδου 20. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ εἰς τὰς κυριώτερας πόλεις τοῦ Κράτους.

Κατασκευάζονται εἰς τὰ ἐργοστάσια τῆς φωσφορικῆς καὶ σύνθετα λιπάσματα, θεικὸν ὀξύ, ὑδροχλωρικόν, νιτρικόν, θεικὸς σίδηρος, καὶ περσπορίνη κτλ. Εἰς τὸ εἰδικὸν δὲ ἐργοστάσιον ΥΑΛΟΥΡΓΙΑΣ κατασκευάζονται δαμιτζάναι, τριάλαι, διάφορα ἐπιτραπέζια εἶδη (ποτήρια) ὑαλοπίνακες (τζάμια) κλπ.

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

Τύποι Λιπασμάτων	Ὁ τόννος 1000 κιλά ἡμίσακκοι	Παρατηρήσεις διὰ τὴν χρησιμοποίησιν
Α. Φ. Κ. Δραχ.		Α'. Κανονικῶν συνθέτων Χημ. Λιπασμάτων.
0—16—0	1270.—	==Πρὸς συμπλήρωσιν κόπρου πρὸς 5—10 ο)ο τοῦ βάρους τῆς κόπρου.
0—12—6	1820.—	==Δι' ὄσπρια, τριφύλλια καὶ συμπλήρωσιν κόπρου διὰ τὰ καλλιόφιλα φυτά.
4—12—3	2860.—	==Διὰ δημητριακὰ, ἀραβόσιτον καὶ διὰ τὰ φυτὰ τῆς ἀροτραίας καλλιέργειας.
4—10—5	2890.—	==Δι' ἄμπελον, σταφιδάμπελον, ἑλαίαν, ὀπωροφόρα καὶ παντὸς εἶδους δένδρα.
4—10—10	3085.—	==Διὰ πατάταν, καπνὸν, ἐσπεριδοειδῆ, κηπουρικὰ, δι' ἄνθη καὶ ἐν γένει δι' ὅλα τὰ πολυτίμα φυτά.
6—8—8	3510.—	==Διὰ σπορεῖα ἐν γένει (καπνοῦ, ντομάτας κλπ.) κακοχειμωνιασμένα σιτάρια, κριθάρια κλπ. (Α' ἐπιφανείας).
7—7—3	3705.—	
		Β'. Ἀπλῶν λιπασμάτων
15—0—0	Αἱ τιμαὶ δι—	==Νίτρον
20—0—0	δονται δι' ἄλ—	==Θεικ. Ἀμμωνία
10—0—48	ληλογραφίας	==Θεικὸν κάλι

Αἱ ἄνω τιμαὶ εἶναι ἀπλῶς ἐνδεικτικαί. Αἱ πραγματικαὶ τιμαὶ μεταβάλλονται ἀναλόγως τῆς τιμῆς τοῦ συναλλάγματος.

Παράδοσις εἰς τὰ ἐν Πειραιεὶ ἐργοστάσια μας τοῖς μετρητοῖς, εἰς μονοὺς σάκκους. (Τὰ ἐκεῖθεν δὲ μέχρι τοῦ Σ. Σταθμοῦ ἢ τοῦ πλοίου ἐξοδα εἰς βάρος τοῦ ἀγοραστοῦ). Ἀξία διπλῶν σάκκων δρχ. 15 ἕκαστος. Ἀξία διπλῶν ἡμισάκκων δρχ. 12 ἕκαστος.

Οἱ σάκκοι εἶναι σφραγισμένοι μὲ τὴν μεταλλίνην σφραγίδα. Ἡ περιεκτικότης τοῦ λιπάσματος εἶναι ἡγγυημένη, ἐφ' ὅσον ἡ σφραγὶς εἶναι ἀπαραβίαστος.

Ἡ ἀξία τῶν λιπασμάτων ἐμβάζεται συγχρόνως μὲ τὴν διαβίβασιν τῆς παραγγελίας. Οἱ ἀντιπρόσωποί μας ὑποχρεοῦνται νὰ πωλῶσιν εἰς τὰς ἄνω τιμὰς τοῦ τιμολογίου μας, ἐπηυξημέναν μόνον μὲ τὰ ἐξοδα μεταφορῶν ἀπὸ τὰ ἐργοστάσια τῆς Ἑταιρείας εἰς τὸν τόπον τῆς παραδόσεως τοῦ λιπάσματος.

ΜΟΥΔΙΑΝΑ—ΣΗΤΕΙΑΣ (Κρήτης) 29)5)27.

Διὰ τῆς παρουσίας μου ἔρχομαι νὰ σᾶς συγχαρῶ διὰ τὸν θρίαμβον τῆς ὑμετέρας Ἑταιρείας, ὅπου δημολογεῖται ὑπὸ πάντων διὰ τὰ λιπάσματά της ὡς σωτὴρ—ὅχι ὑπερβολή—θαύματα ἐλέπων νὰ γίνονται ἀπὸ τὰ λιπάσματα καὶ πάντες εὐγνώμονες διατελοῦν.

Ἰωάννης Ἰ. Μαριδάκης

ΛΟΓΚΑΝΙΚΟΣ—ΣΠΑΡΤΗΣ 25 Μαΐου 1927.

Ἀπὸ δεκαπενταετίας ῥίπτω εἰς τοὺς ἀγρούς μου λιπάσματα τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας χημικῶν προϊόντων καὶ λιπασμάτων καὶ βλέπω ἀποτέλεσμα μεγάλο, δεκαπλασιάζονται τὰ εἰσοδήματά μου ἐκ τῆς χρήσεως τῶν λιπασμάτων. Τὰ ἀμπέλια μου ἔταν τοὺς ῥίπτω λιπάσμα χαίρομαι νὰ τὰ βλέπω. Ἐκτὺς ὅπου

βγάζουν σταφύλια πληθώρα, ἀλλὰ ἔτι καὶ τὰ λιπαίνω δὲν εὐκολυνόβηλλονται καὶ ἀπὸ τὸν περονόσπορο κ.λ.π. Παρατήρησα εἰς τοὺς γειτονικοὺς Ἀγρούς εἶχον ῥίψει λιπάσματα ξενικὰ εἰς γείτονές μου, ἀλλὰ τὰ δικά μου κτήματα ἐχώριζον, καὶ σίτον καὶ ἀραβόσιτον καθὼς καὶ τὰ σιτάρια μου ὑψηλότερα τῶν γειτονικῶν, ὅπου εἶχον ῥίψει ξενικὸν λιπάσμα, ὀξυδοήκοντα πότους, καὶ ἔκαμα διπλοῦν εἰσόδημα ἀπὸ τὰ δικά τους. Καθημερινῶς δημολογῶ εἰς τοὺς κητοίκους μου νὰ προτιμῶν τὰ Ἑλληνικὰ λιπάσματα ὡς τελειότερα καὶ ἀποτελεσματικώτερα· εἶναι δὲ καὶ καύχημά μας νὰ ὑποστηρίζωμ τὴν πατρίδα μας διότι κατασκεύαζει τὰ τελειότερα λιπάσματα.

Μετὰ τιμῆς

Γεώργ. Σωτηρόπουλος

